

UCS

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUKSEN JUHLALEHTI 2024

SEINÄJOEN
YLIOPISTOKESKUS

JUHLANUMERO.

TÄMÄ ON SEINÄJOEN
YLIOPISTOKESKUKSEN
TIEDOTUSLEHDEN
JUHLAPAINOS
YLIOPISTOKESKUKSEN
20-VUOTISEN
HISTORIAN KUNNIKSI.

SISÄLLYS

Pääkirjoitus.....	3
Väärät kaverit tukevat luovuutta.....	4
Yliopistokeskus ottaa paikkansa kehittymisen mahdollistajana ja uuden avaajana	6
Seinäjoen kasvava opiskelijayhteisö	8
Tampereen yliopisto.....	10
Helsingin yliopisto	11
Taideyliopisto	12
Vaasan yliopisto	13
Tutkimusta Etelä-Pohjanmaan hyödyksi.....	14
Tietoprovinsi on eteläpohjalaisen tutkitun tiedon noutopöytä	16
Yliopistotoimintaa vahvistetaan entisestään Etelä-Pohjanmaalla.....	18
20-vuotisjuhlan tunnelmia.....	20
Seminaarit kokoavat yliopistokeskusten ihmiset yhteen kaksi kertaa vuodessa.....	22
Seinäjoen yliopistokeskuksen syntyminen ja kehitystarina	24
Tampereen yliopisto Seinäjoella yli 40 vuotta	26
Kohti kestävämpää matkailua Etelä-Pohjanmaalla? ...	28
Georgiasta kuukaudeksi Seinäjoelle	30
Luovan asiantuntijuuden yläsävelsarjat.....	32
Haavemaa kumisee kiehtovasti	34
Monikerroksellisuutta ja toiminnan lumoa	35
Vaasan yliopisto vahvistaa Etelä-Pohjanmaan alueen osaamista ja tutkimusyhteistyötä.....	36
Proffat kertovat	38
Pekka Töytäri tuo tukea yritysten muutosvaiheisiin ...	40
Heli Kurikka osaamisperustaisen aluekehittämisen veturiksi	41
Ninan plyysisohvalla taittajataitaja.....	42
Etelä-Pohjanmaan kesäyliopisto	43
Avoimen iltamat syntyy yhteistyössä.....	44
Ammattikoulupohjalta lääkäriksi.....	44
Oppiminen on viihdyttävä kokemus	46
Harjoittelijan tunnelmia	47

PÄÄKIRJOITUS

YLIOPISTOKESKUS ON MONENLAISEN YHTEISTYÖN MAHDOLLISTAJA

KUVA JONNE RENVALL

Seinäjoen yliopistokeskus on tärkeä sekä alueelliselle vetovoimalle ja koulutusmahdollisuuksille että siellä toimivien yliopistojen väliselle yhteistyölle. Se on alusta yhteisille hankkeille yliopistojen ja alueen toimijoiden kanssa ja uusien palveluiden kehittämiseksi. Tampereen yliopiston koordinoima Seinäjoen yliopistokeskus on merkittävä osa yliopiston toiminnan kokonaisuutta.

Yliopistokeskus tuo opiskelu- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet lähelle asukkaita ja asiakkaita ja tukee kouluttautumisen saavutettavuutta ja saatavuutta. Näin osaltaan vastataan koulutustason nostamista koskeviin valtakunnallisiin tavoitteisiin. Alueen yrityksille ja julkiselle sektorille yliopistokeskus tarjoaa osaamisen kehittämiseen täydennys- ja jatkokoulutuksen mahdollisuuksia sekä helpon pääsyn viimeisimmän tutkimustiedon äärelle. Yliopistokeskuksella on tärkeä rooli aluekehityksen tukemisessa.

Koulutusmahdollisuuksilla on suuri ja jatkuvasti kasvava merkitys alueiden veto- ja pitovoimalle. Seinäjoen seudulle Tampereen yliopiston, Helsingin yliopiston, Taideyliopiston ja Vaasan yliopiston koulutustarjonta tuo monipuoliset mahdollisuudet kouluttautumiseen. Yritykset voivat luottaa toimintansa suunnittelussa ja kehittämisessä siihen, että alueella opiskelu- ja jatkokoulutusmahdollisuudet ovat hyvät ja osaavaa työvoimaa on saatavilla.

Yhtenä tuoreena esimerkkinä eri toimijoiden yhteistyöstä on Seinäjoen yliopistokeskuksessa ensi syksynä alkava Tampereen yliopiston toteuttama sosiaalityön maisteriohjelma. Tässä yliopistokeskus, Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ovat tehneet tiivistä yhteistyötä vastatakseen sosiaalityöntekijöiden työvoimapulaan.

Yliopistokeskuksessa toimivat yliopistot hyötyvät sekä saamalla hyviä opiskelijoita että tutkimuksen kentällä. Yhteistyössä on syntynyt esimerkiksi yhteisiä monialaisia tutkimusryhmiä. Seinäjoen yliopistokeskus onkin erinomainen esimerkki siitä, miten yliopistojen ja alueen toimijoiden välinen yhteistyö tuo uusia mahdollisuuksia kaikille mukana oleville.

Keijo Härmäläinen
TAMPEREEN YLIOPISTON REHTORI

KUN YLIOPISTOKESKUKSIA PERUSTETTIIN,
SAMAAN AIKAAN KYPSYI YMMÄRRYS
YLIOPISTOJEN YHTEISKUNNALLISEN
VUOROVAIKUTUKSEN MERKITYKSESTÄ.

KUVA TAINA RENKOLA

VÄÄRÄT KAVERIT TUKEVAT LUOVUUTTA

KOLUMNI

Kun yliopistokeskuksia perustettiin, samaan aikaan kypsyi ymmärrys yliopistojen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen merkityksestä. Se johti sittemmin myös yliopistolain muutokseen, jossa yhteiskunnallinen vuorovaikutus tutkimuksessa ja opetuksessa kirjattiin yliopistojen kolmanneksi tehtäväksi. Voi perustellusti kysyä, että kuinka uudesta tehtävästä varsinaisesti oli kyse, mutta sanoilla on väliä - varsinkin jos ne kirjataan lakiin.

Muistan, kuinka tästä kirjauksesta oltiin Seinäjoellakin innoissaan. Tavallaan se koettiin arvonnantona sille työlle, jota monet paikalliset yliopistoyksiköt olivat tehneet jo pidempään, mutta joutuneet kokemaan siitä huonoa omaatuntoa.

Aika ajoin yliopistokäytävien uumenista löytyi myös hahmoja, jotka pitivät jotenkin lähtökohtaisesti arveluttavana, että muiden kuin toisten tutkijoiden näkökulmista inspiroidutaan tutkimuskysymyksiä muotoillessa tai edes tulosten käytännön merkitystä arvioitaessa. Kaiken historian valossa he olivat tietysti enimmäkseen väärässä.

Akateemista vapautta ei vaaranna se, että altistuu ymmärtämään asioita mahdollisimman monipuolisesti. Tutkijan ammatti-identiteetin on kuitenkin hyvä olla riittävän vahva, jotta ilmiöt ja eri tahojen intressit pysyvät omassa päässä hyvässä järjestyksessä.

Seinäjoen yliopistokeskuksen sydän on koko toiminnan ajan ollut monenlaisten käytännön toimijoiden kanssa seurustelu ja yllätyksellinen eri tutkimusalojen välinen vuorovaikutus. Olen itse saanut kokea useita huippuhetkiä näistä molemmista. Todennäköisesti ilman niitä olisin siirtynyt pois akateemiselta uralta.

Nyt tuntuu erittäin vieraalta, että olisin viettänyt koko urani pelkäämään maisemaekologian kysymyksiä pohtien. Sain teemassa dosentuurin vuonna 2001 ja olen seurannut mielenkiinnolla alaa senkin jälkeen. Aika hiljaista tutkimusalalla on ollut täysin uusien näkökulmien ilmaantumisessa, vaikka menetelmällisesti joitakin edistysloikkia onkin otettu.

Eteläpohjalaisena tyyppiyksilönä tapani on tietysti liioitella ja keskustelun aikaansaamiseksi tarvittaessa

provosoidakin. Yksi versioistani on sanoa, että viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana tekemiäni tutkimusjulkaisuja sekä ohjaamiani, esitarkastamiani tai vastaväittämiäni väitöskirjoja yhdistää vain yksi asia: en ole koskaan opiskellut yhtään opintopistettä niiltä aloilta. Tietysti olen lukenut suuren määrän tieteellisiä julkaisuja ja ollut uusista teemoista erittäin innostunut, mutta halutessaan joku voisi perustellusti väittää minua 'lukuja vaille lääkäriksi'.

Olen erittäin kiitollinen seinäjoekelaiselle yliopistoyhteisölle samoin kuin monille ei-akateemisille kumppaneille alueella. He ovat onnistuneet ylläpitämään haluani jatkuvasti oppia uutta ja puhaltaneet intellektuaaliseen kipinääni eloa. Kyse on siis teistä kymmenistä ihmisistä, joiden tätä lukiessaan uskon kyllä tunnistavan itsensä. Teitä on aivan liian monta nimeltä mainittavaksi, mutta kukaan teistä ei ole alkujuureltaan itsemi kaltainen evoluutiobiologi.

Olen saanut sukeltaa esimerkiksi aluetieteeseen, innovaatiotutkimukseen, organisaatiotutkimukseen, sosiologiaan, liiketaloustieteeseen, markkinointiin ja soveltavaan psykologiaan. Lisäksi olen kuullut kahvipöydissä ja seminaareissa hienoja löydöksiä ja tarinoita monilta muilta tieteenaloilta ja käytännön elämän lukuisilta kentiltä. Viimeisin seikkailuni on käynnistynyt Taideyliopiston säveltämisen ja orkesterinjohtamisen tutkijoiden kanssa, mutta siitä ehkä joskus myöhemmin erikseen.

Suuri ja lämmin kiitos 20-vuotiaalle Seinäjoen yliopistokeskukselle. Olet järjestänyt minulle suuren joukon yllättäviä kohtaamisia ja 'vääriä' kaveriteita. Niiden ansiosta uteliaisuuteni on vielä elossa eikä suunnitelmissani ole antaa jatkossakaan periksi.

Sami Kurki

RURALIA-INSTITUUTIN JOHTAJA

Kirjoittaja on työskennellyt Seinäjoen yliopistokeskuksessa aina, mutta ei tarpeeksi kauan.

YLIOPISTOKESKUS OTTA A PAIKKANS A KEHITTYMISEN MAHDOLLISTAJANA JA UUDEN AVAAJANA

ARTIKKELI

Seinäjoen yliopistokeskuksen tehtävänä on tuoda tulevaisuudessakin yliopistot lähelle ihmistä Etelä-Pohjanmaalla. Tampereen yliopiston, Helsingin yliopiston, Taideyliopiston ja Vaasan yliopiston tutkimus- ja koulutustoiminnot kasvavat ja laajenevat Seinäjoella jatkuvasti. Tämä heijastuu koko maakuntaan hyvin eri tavoin. Myös Turun yliopiston tutkimusryhmä on vahvistanut tekemistään määrätietoisesti Etelä-Pohjanmaalla.

Leimallista Seinäjoen yliopistokeskuksen toiminnalle on tiivis yhteistyö alueen elinkeinoelämän kanssa.

– Tulevaisuudessa on toivottavasti moninkertaistunut se joukko, joka osallistuu ja tunnistaa meidät sekä ovat oppineet toimimaan yliopistojen kanssa yhteistyössä, sanoo Seinäjoen yliopistokeskuksen johtaja **Olli-Pekka Viinamäki**.

– Yksinkertaisimmillaan tavoitteenamme on olla tunteutumpia ja tutumpia ihmisille, Viinamäki jatkaa.

Hänen mukaansa Seinäjoen yliopistokeskuksella on merkittävä rooli Etelä-Pohjanmaalla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kasvattamisessa alueella esimerkiksi yritysten sparraajana ja kehittämisen moottorina.

Hurjana tavoitteena onkin kasvattaa TKI-toiminnan volyymi kahdeksaan miljoonaan euroon vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on myös, että koulutustoiminta on merkittävästi laajentunut.

– Käytännössä tämä tarkoittaa, että toimintamme on tuplaantunut sekä koulutus- että tutkimustoiminnassa, Viinamäki selventää.

– Meidän vahvuus on se, että pystymme reagoimaan nopeastikin tarpeisiin. Meillä toteutettava tutkimus ja koulutus muuttuvat tarpeen mukaan. Tärkeää on, että nähdään ja tunnistetaan yritysten kanssa yhdessä tarpeet ja siten meidän jäsenyliopistot pystyvät vastaamaan niihin.

– Emme tarvitse välttämättä isoja massoja, vaan painotus on

nimenomaan siinä, että esimerkiksi koulutus pystytään suunnittelemaan tiettyyn osaajatarpeeseen alueella.

Viinamäki korostaa tässä vuoropuhelun merkitystä yritysten ja kuntien kanssa, mikä on hänestä äärimmäisen tärkeää.

– Me pystymme toteuttamaan hyvinkin räätälöityjä ratkaisuja, mutta onnistumisen edellytyksenä on, että yritykset osallistuvat keskusteluun ja osaavat tarvittaessa myös vaatia, Viinamäki painottaa.

Hyvin merkityksellistä on myös yhteistyö alueen muiden koulutus- ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa, erityisesti Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa. Viinamäki näkee suurena lähitulevaisuuden haasteena TKI-rahoituksen tilanteen vuodesta 2027 eteenpäin.

– Jotta nämä huikeat tavoitteet saavutetaan, ennistä tärkeämpää on, että olemme mukana EU-tason rahoitusinstrumenteissa, kuten EU:n horisontti- ja Interreg-ohjelmissa, Viinämäki kertoo.

– Meidän täytyy käyttää resursseja siihen, että saamme horisonttirahoituksia ja pääsemme mukaan esimerkiksi Business Finlandin veturihankkeisiin. Tämä edellyttää paljon yhteistyötä ja näihin täytyy mennä mukaan myös yhdessä pk-yritysten kanssa, ikään kuin ryppäinä. Myös pääkampusten

kanssa täytyy tiivistää jatkossa enemmän tekemistä ja meidän täytyy siten olla tunnetumpia ja tutumpia myös pääkampuksilla oleville huippuosajille.

Seinäjoen yliopistokeskuksen sijainti Framin kampuksella on myös hyvä elementti tiiviimmälle yhteistyön kehittämiseksi.

– Tuoreen Kampus2030 -hankkeen päätöstilaisuudessa korostin sitä, että hyvät ideat syntyvät siinä, kun ihmiset kohtaavat. Minusta meidän tehtävänä on varmistaa se alusta ja mahdollistaa kohtaamiset. Se voi tarkoittaa esimerkiksi tilaratkai-

suja ja digitaalisia ympäristöjä.

Viinämäki näkee tulevaisuudessa myös yhä tärkeämpänä kyvyn erottautua massasta.

– Lisäksi meidän pitäisi olla yliopistokeskuksessa sellainen porukka, joka pystyy tuottamaan myös yllätyksellistä, rohkeaa toimintaa. Näen meidän roolin tulevaisuudessa yhä vahvemmin uuden avaajana, kehityksen mahdollistajana. Meidän täytyy eri tavoin myös ruokkia kehittymisen nälkää, Viinämäki kiteyttää.

TEKSTI MARI KEKOLA KUVAT TAINA RENKOLA

SEINÄJOEN KASVAVA OPISKELIJAYHTEISÖ

Yliopistokoulutuksen kentällä tapahtuu nyt poikkeuksellisen paljon Seinäjoella. Tampereen yliopisto, Helsingin yliopisto, Taideyliopisto ja Vaasan yliopisto ovat kaikki ottaneet uusia loikkia yliopistokoulutuksen toteuttamisessa Seinäjoen yliopistokeskuksessa. Alueellinen ja yhteinen tahtotila yliopistokoulutuksen vahvistamiseen on olemassa.

Kertaakaan aikaisemmin Seinäjoella ei ole ollut viittä yhtä aikaa käynnissä olevaa tutkinto-ohjelmaa, kahden yliopiston ja alueen ruoka-alan yritysten yhteisesti toteuttamaa opintokokonaisuutta, saati kymmenittäin Seinäjoelle ympäri maailmaa saapuneita diplomi-insinööriopiskelijoita. Nyt on. Nämä sinnikkäällä työllä aikaan saadut tutkinto-ohjelmat ja opintokokonaisuudet konkretisoivat yliopistokoulutuksen kasvua tällä hetkellä. Vaikka kampuksen arjessa tämä ryhmä ei vielä erottaudu suurena massana, on tapahtumassa vahva muutos kohti uudenlaista yliopistokeskusaikaa. Epanet-konseptin ja tutkimusryhmien rinnalle kasvaa yliopisto-opiskelijoiden monitieteinen yhteisö.

Etelä-Pohjanmaan liiton EAKR-rahoitteisen UCSEdu: yliopistokoulutuk-

sen vahvistaminen Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen toimenpiteet ovat yhdistyneet neljän yliopiston tavoitteet omaleimaisen, laajemman ja vetovoimaisen yliopistokoulutuksen saavuttamiseksi. Yhdenkään koulutuskokonaisuuden saaminen alueelle ei ole kuitenkaan läpihuutojuttu. Vaaditaan suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä sekä tiivistä yhteistyötä eri tahojen kesken. Korkeakoulujen rahoituksen osalta käydään kovaa kilpailua ja OKM:n rahoitusmittarit eivät aina suoranaisesti tue yliopistokeskukselle tyypillistä koulutustoimintaa. Koulutuksen vaikuttavuuden näkökulma alueelle voi olla kuitenkin merkittävä. Näiden asioiden kanssa täytyy etsiä tasapainoa, jotta koulutuksen toteuttaminen myös pääkampusten näkökulmasta on tavoiteltavaa pidemmällä tähtäimellä.

Seuraavissa nostoissa päästään tutustumaan uusimpiin koulutuksellisiin avauksiin. ➔

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUKSEN UCSEDU-HANKKEESSA TYÖSKENTELEVÄT ANITA SALMELA (TAIY) (VAS.), HANNA-LEENA HIETARANTA-LUOMA (TAU), PIIA KLEEMOLA-VÄLIMÄKI (TAIY), Aapo JUMPPANEN (HY), MARI KEKOLA (TAU), KIRSTI RASEHORN (TAIY), ELINA HIRVONEN (VY) JA KATJA PERTTU (HY).

TEKSTI HANNA-LEENA HIETARANTA-LUOMA JA MARI KEKOLA

SOSIAALITYÖN MAISTERIOHJELMALLA HELPOUSTUSTA ALUEEN SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN TYÖVOIMAPULAAN

TAMPEREEN YLIOPISTO

Seinäjoen yliopistokeskuksessa käynnistyy Tampereen yliopiston toteuttama sosiaalityön maisteriohjelma syksyllä 2025. Koulutuksella pyritään vastaamaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalityöntekijöiden työvoimapulaan. Tavoitteena on saada maisteriohjelmaan mukaan erityisesti opiskelijoita, jotka työskentelevät jo sosiaalityön tehtävissä, mutta sosiaalityöntekijän virallinen pätevyys puuttuu.

– Hyvinvointialueella on jatkuva pula sosiaalityöntekijöistä, etenkin lapsiperheiden ja lastensuojelun sosiaalityössä ja vammaisten palveluissa. Olemme todella iloisia alueella alkavasta sosiaalityön maisteriohjelmasta, toteaa Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalityön professiojohtaja **Tanja Penninkangas**.

Maisteriohjelma toteutetaan yhteistyössä Seinäjoen, Porin ja Tampereen kampusten kanssa uudenaikaisena digitaalisuutta hyödyntävänä monipaikkaisena ja monimuotoisena toteutuksena. Tämä mahdollistaa osallistujille työskäynnin opiskelun ohessa.

Koulutuksessa tehdään vahvaa yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

– Yhteistyö Tampereen yliopiston kanssa on erittäin tärkeää. Yliopiston ja hyvinvointialueen on yhdessä mahdollisuus pohtia, millaista koulutusta alueella tarvitaan riittävän työvoiman turvaamiseksi ja tehdä yhteistyötä esimerkiksi opinnoissa vaadittavien harjoittelujen suhteen, Penninkangas tarkentaa.

Maisteriohjelmaan haku on kevään yhteishaussa 11.3 – 25.3. 2025 ja siihen valitaan 18 opiskelijaa. Pohjakoulutusvaatimukseksi on alempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai ulkomainen (bachelor) korkeakoulututkinto sekä sosiaalityön aineopintoja.

KESTÄVÄN RUOKALIIKETOIMINNAN OPISKELIJAT YRITYSVIERAILULLA ATRIALLA.

TEKSTI KATJA PERTTU KUVA KAIJA KETOLA-ANNALA

KESTÄVÄN RUOKALIIKE- TOIMINNAN OPINNOT KIINNOSTAVAT MAISTERI- OPISKELIJOITA

HELSINGIN YLIOPISTO

Helsingin ja Vaasan yliopistojen yhteisen Kestävän ruokaliiketoiminnan opintokokonaisuuden toinen toteutus käynnistyi tänä syksynä. Ensimmäisen opintojakson aiheena oli innovatiivisen kestävyys siirtymän johtaminen. Jakson toteutus oli Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin vastuulla.

Opintojaksoon sisältyvälle kenttäjaksolle Seinäjoelle kokoontui 23 Helsingin ja Vaasan yliopiston maisteriopiskelijaa. Yksi heistä oli **Emilia Inget**, joka opiskelee Helsingin yliopistossa Elintarviketalouden ja kulutuksen maisteriohjelmassa.

Emilia on valinnut opintokokonaisuuden osaksi opintojaan, koska hän on kiinnostunut vastuullisuudesta ja kestävämmän ruokajärjestelmän rakentamisesta.

– Kurssilla pääsee tekemään yhteistyötä yritysten kanssa, mikä kaivaa koulun ja työelämän välillä. Olen ensimmäiseltä koulutukseltani kotitalousopettaja ja ajattelin, että kurssi on myös hyvä väylä verkostoitua niin opiskelukavereihin kuin ruoka-alan ammattilaisiin, Emilia kertoo.

– Lisäksi on hauskaa, että kenttäjaksot järjestetään Seinäjoella, sillä olen itse kotoisin Etelä-Pohjanmaalta. On mielenkiintoista päästä näkemään Seinäjoki uudesta elintarvikealan näkökulmasta. Itselleni on ollut yllätys, miten aktiivisesti Seinäjoki on mukana kestävä ruokajärjestelmän rakentamisessa ja miten paljon erilaisia hankkeita teemaan alueella linkittyä, Emilia jatkaa.

Opintokokonaisuus koostuu kaikkiaan kolmesta opintojaksosta, joihin kaikkiin sisältyy kenttäjakso Seinäjoella ja yhteistyötä alueen yritysten kanssa. Marraskuussa on vuorossa Vaasan yliopiston vastuulla oleva ruokaliiketoiminnan kestävyyslähtöiseen kuluttajamarkkinointiin keskittyvä opintojakso.

– Odotan innolla tulevien kurssien yritysvierailuja ja yhteistyötä sekä verkostoitumista. Uskon myös, että opintokokonaisuuden suorittaminen kirkastaa omia uravalintojani, päättää Emilia.

TEKSTI HANNA-SOFIA KYTÖLÄ KUVA JENNI LATVA

KULTTUURINEN MUSIIKINTUTKIMUS

TAIDEYLIOPISTO

Taideyliopiston Seinäjoen yksikössä käynnistyi kulttuurisen musiikintutkimuksen kandidaattiohjelma syksyllä 2022. Koulutusohjelmaan valittiin 20 opiskelijaa. Tänä syksynä he puurtavat jo opinnäytteen parissa ja valmistuvat keväällä 2025 taiteen kandidaateiksi. Koulutus on sisältänyt monipuolisesti luentoja, harjoittelua, itsenäisiä kirjallisia töitä ja yhteisiin tapahtumiin osallistumista.

Koulutusohjelman erityispiirteenä on monipuolinen tieteellinen koulutus, jossa kohtaavat kulttuurintutkimus, kulttuuriperinnön tutkimus, historian tutkimus, taidefilosofia sekä ymmärrys musiikin yhteiskunnallisista ja kulttuuriteollisista sidoksista.

– Seinäjoki tarjoaa koulutuksen toteuttamispaikkana erinomaiset puitteet tarkastella musiikin kulttuurisia merkityksiä paikallistasolla ja suhteessa laajempaan kulttuuriin muutoksiin, erityisesti kansallisellakin

tasolla merkittävän tapahtumatoiminnan osalta, kertoo koulutusohjelman lehtori **Kimi Kärki**.

Opiskelijat ovat kokeneet kulttuurisen musiikintutkimuksen luennot mielenkiintoisiksi. He ovat saaneet vaikuttaa opetuksen aiheisiin ja näin suunnata opintojaan oman mielenkiintonsa mukaan.

– Keskusteleva oppiminen ja yhdessä tekeminen ovat tuoneet hyvää vastapainoa itsenäisen opiskelun ohella. Erityisesti opetuksessa käytävät keskus-

telut on koettu tärkeiksi. Silloin kuulee muiden ajatuksia ja saa oppimalleen uusia näkökulmia, Kärki jatkaa.

Kulttuurisen musiikintutkimuksen kandidaattikoulutuksen uusi haku avautuu maaliskuussa 2025. Koulutus antaa hyvät valmiudet toimia musiikki- ja kulttuurialan tehtävissä esimerkiksi toimittajana, kriitikkona, yrittäjänä tai taidehallinnon asiantuntijana. Etelä-Pohjanmaalla myös luovan alan liiketoiminta on vilkasta ja sillä on pitkät perinteet.

TEKSTI ELINA HIRVONEN KUVA JOHAN PENSAR

KAUPPATIETEEN MAISTERIKSI TYÖN OHESSA OPISKELEMALLA

VAASAN YLIOPISTO

1. KUKA OLET JA MITÄ TEET?

Olen **Heini Pensar**, yliopistonlehtori (KTT) ja liiketoiminnan kehittämisen maisteriohjelman johtaja Seinäjoella ja Kokkolassa. Ennen akateemista uraa olen ehtinyt kartuttaa kattavasti kokemusta esihenkilö- ja johtamistehtävissä niin Suomessa kuin myös ulkomailla.

2. MILLAISESTA KOULUTUKSESTA LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMISEN MAISTERIOHJELMASSA ON KYSE JA KENELLE SE ON TARKOITETTU?

Liiketoiminnan maisteriohjelma on joustava opintokokonaisuus, joka suoritetaan työelämän ohella kahden tai kolmen vuoden jaksolla. Opiskelijoiden jo kerryttämää työelämäkokemusta hyödynnetään osana opetusta ja opiskelijat voivat rakentaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman omaa urapolkua palvelevaksi. Koulutus tarjoaakin johtamistehtäviin vaadittavan osaamisen lisäksi strategista näkemystä liiketoiminnan johtamiseen, henkilöstöjohtamiseen ja vastuullisuuteen sekä aitoa vertaisoppimista ja verkostoitumista.

3. MITÄ UUTTA KOULUTUSOHJELMA TARJOAA OPISKELIJOILLE JA ETELÄ-POHJANMAAN ALUEELLE?

Koulutuksen toteuttaminen Seinäjoella tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden yhdistää paikallinen yritys kenttä sekä vahvan työelämäkokemuksen omaavat opiskelijat. Kursseilla tehdään töitä alueen yritysten kanssa ja hyödynnetään aitoja case-esimerkkejä. Yritykset voivat myös osallistua kurssisisältöjen suunnitteluun ja hyödyntää opiskelijoiden osaamista syvemmin projektien ja opinnäytteiden muodossa. Yritysyhteistyön kautta opiskelijat pääsevät kasvattamaan ammattitaitoaan monialaisesti ja käytännönläheisesti samalla kun paikallinen elinkeinoelämä hyötyy heidän kattavasta osaamisestaan.

VUONNA 2016 PROFFATAPAAMISEN OSALLISTUJAJOUKKO NÄYTTI TÄLTÄ.

TUTKIMUSTA ETELÄ-POHJANMAAN HYÖDYKSI

Epanet-verkosto oli aikanaan innovaatio, jonka perusidea on kantanut hyvin. Tällä hetkellä viiden yliopiston ja kahden tutkimuslaitoksen tutkimusryhmiä on yhteensä 21.

Moneskohan Epanet-proffatapaaminen tämä lokakuinen oli? Näitä on ehditty järjestää jo monia sen jälkeen, kun ensimmäinen Epanet-professori aloitti työnsä vuonna 2000. Vuosituhannen vaihteessa ideoitu Epanet-verkosto oli aikanaan innovaatio, jonka perusidea on kantanut hyvin. On palkattu lahjoitusvaroin professoreja kokoomaan tutkimusryhmiä maakunnan elinkeinoelämän kannalta tärkeille aloille. On toteutettu yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita maakunnan yritysten, kuntien, kehittäjäorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa. On verkostoiduttu kansainvälisesti ja saatu työlle rahoitusta EU:n ohjelmista. On lisätty maakunnan ja yliopistojen yhteistyötä ja tuotettu uutta tietoa tutkimuksen ja käytännön vuoropuheluna.

Monet alkuperäiset tavoitteet ovat toteutuneet. Samalla

Epanet-verkostoa ja sen toimintamalleja on kehitetty sen mukaan, kuinka maailma ympärillä on muuttunut. Tällä hetkellä viiden yliopiston ja kahden tutkimuslaitoksen tutkimusryhmiä on yhteensä 21. Tutkimusalat tukevat maakunnan muuta kehittämistyötä. Epanetille on aina ollut leimallista tutkimusryhmien keskinäinen yhteistyö. Konsepti on yhä ainutlaatuinen Suomessa ja laajemminkin. Epanet-verkoston työhön on käyty tutustumassa, mutta sen kopiointi ei ole onnistunut. Yksittäisiä lahjoitusprofessoreja on, mutta yhtä laajaa toimintaa ei ole muualla.

Miksi Epanet syntyi juuri Etelä-Pohjanmaalle? Kaikella tekemisellä on aina juurensa. ”Jos ei oo, teherähän itte”, sopii eteläpohjalaiseen mentaliteettiin. Meillä ei ollut omaa yliopistoa, nyt on yliopistokeskus ja Epanet-verkosto, jotka

tuovat yliopistollista osaamista maakuntaan.

Takaisin proffatapaamiseen. Tällä kertaa tapaamisen teemana oli monitieteisyys ja innovativien ilmiöiden nyyttikestit. Eri tieteenalojen tutkijoiden osaamisen yhdistäminen ei ole aina helppoa. Mutta parhaimmillaan se tuottaa sekä tiedeyhteisölle että koko yhteiskunnalle uutta, hyödyllistä tietoa hyödynnettäväksi. Tällä hetkellä meidänkin yhteisöämme puhuttavat sellaiset yleismaailmalliset ilmiöt kuten esimerkiksi ilmastonmuutos, kestävyys, inklusio, tekoäly tai datan hyödyntäminen. Tavoitteenamme on löytää näihin uusia, omaperäisiä ja ratkaisuja tuottavia näkökulmia.

Mikä on tutkimuksen tulevaisuus Etelä-Pohjanmaalla? Valoisa, niin uskon. Tutkitun tiedon tarve ei ainakaan vähene, se on varmaa.

Nina Harjunpää

ERIKOISSUUNNITTELIJA, EPANET-VERKOSTO,
ETELÄ-POHJANMAAN KORKEAKOULUYHDISTYS

PROFFATAPAAMISEN TUNNELMIA VUODELTA 2024.

KUVAT ETELÄ-POHJANMAAN KORKEAKOULUYHDISTYKSEN ARKISTO JA NINA HARJUNPÄÄ

TIETOPROVINSSI ON ETELÄPOHJALAISEN TUTKITUN TIEDON NOUTOPÖYTÄ

KOLUMNI

TEKSTI & KUVAT
NINA HARJUNPÄÄ

Ei saatu Euroopan komissiolta Science Night -rahoitusta, mutta järjestetään tapahtuma joka tapauksessa! Näin Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksessä päätettiin keväällä 2011 ja näin tehtiin.

Tapahtuman nimeksi tuli Tietoprovinsi. Ensimmäinen Tietoprovinsi starttasi 23.9.2011. Tapahtumapaikkoja oli peräti kuusi: Foodwest Oy, Seinäjoen kaupunginkirjasto, Seinäjoen maakuntamuseo, Frami ja vielä Kampustalon Seinäjoki-sali, jossa järjestettiin jo edellisenä iltana Atso Almilan kapellimestarikurssin päättöskonsertti. Framissa hyöri Tutkijaparaati, jossa lähes 40 tutkijaa ja kehittäjää piti vartin luentoja. Mainonnassa kerrottiin, ettei Seinäjoella ole koskaan ennen voinut saada näin paljon tietoa näin lyhyessä ajassa ja yhden katon alla. Framin aulassa oli 12 eri puuhapistettua, joissa oli tekemistä ja näkemistä kokkauskokeista Mikon pulmanurkkaan. Ohjelman toteuttajia oli iso joukko. Kokoonjuoksusta vastasi silloin, kuten kaikkina muinakin vuosina, Epanet-koordinaatio.

TIETOPROVINSSIN IDEANA ON
AINA OLLUT ETSIYTYÄ HYVIEN
YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN LUO.

Tietoprovinsin ideana on aina ollut etsiä hyvien yhteistyökumppaneiden luo. Paikat, konseptit ja kumppanit ovat vaihdelleet vuosittain. Pysyvää on maksuttomuus sekä tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen esittely helposti sulavassa muodossa. Tiedon noutopöydästä voi poimia itseä eniten kiinnostavat herkut.

Parina vuotena Tietoprovinsi vietiin Opinlakeusmessuille ja kohdennettiin erityisesti nuorille. Vuonna 2015 siellä oltiin Etelä-Pohjanmaan kulttuurirahaston tukemana. Koronavuosina 2020–2021 Tietoprovinsi järjestettiin virtuaalisesti. Lyhyet esitykset jaettiin suorina lähetyksinä Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanavien kautta. Kuvauksiin tulevia ohjeistettiin mm. tulemaan terveenä, pesemään kätesi ja käyttämään maskia omaa vuoroa odottaessa. Kuvastudio rakennettiin yhteen yliopistokeskuksen työhuoneista.

Vuonna 2021 kuuluimme opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen Akatemian ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteistyökumppaneiden toteuttaman Tutkitun tiedon teemavuoden ohjelmistoon. Teimme silloin yhteistyötä syyskuussa järjestetyn valtakunnallisen Maaseutuparlamentin kanssa, jossa virtuaaliset

dosenttimme päivystivät. Jos korona ei olisi perunut tapahtumaa, se olisi järjestetty Kurikan kampuksella. Nyt piti tyytyä verkkoon. Jatkoimme vielä lokakuussa neljällä suoralla webinäärillä samaan tapaan kuin edellisenäkin vuotena.

Vuonna 2022 Tietoprovinsi jakautui kahtia: Lasten tiedepäivä Ähtärin eläinpuistossa toukokuussa ja Tutkimuksesta kestävää liiketoimintaa -tutkimusesittelyt osana Innovaatio- ja startup -päiviä lokakuussa.

Vuonna 2023 Tietoprovinsi lepäsi. Syksyllä 2024 oli taas täysi höyry päällä. Nyt järjestimme tuttujen kumppaneiden, Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Seinäjoen yliopistokeskuksen, kanssa neljä aamupalatapahtumaa Framin ravintolassa. Syödessä saattoi kuunnella lyhyitä luentoja sekä paneelikeskusteluja neljän yhteisen tutkimuksen painoalan teemoista: luovuus & hyvinvointi, yrittäjyys & kasvu, älykkäät teknologiat sekä kestävät ruokaratkaisut.

Mitähän keksimme ensi vuonna? Todennäköisesti ohjelma jaetaan taas neljän painoalan kesken. Seuraa sivustoa www.tietoprovinsi.fi, niin tiedät. Sillä juuri sinä olet erityisen lämpimästi tervetullut!

PANEELIKESKUSTELUN AIHEENA KESTÄVÄT RUOKARATKAISUT.

Uuden yhteistyösopimuksen allekirjoitustilaisuudessa olivat läsnä (vasemmalta): rehtori Jaakko Hallila (Seinäjoen ammattikorkeakoulu), dekaani Ritva Toivonen (Helsingin yliopisto), toiminnanjohtaja Jaakko Yli-Ojanperä (Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys), maakuntajohtaja Heli Seppelvirta (Etelä-Pohjanmaan liitto), elinvoimajohtaja Erkki Välimäki (Seinäjoen kaupunki), vararehtori Tanja Risikko (Vaasan yliopisto), sivistys- ja hyvinvointijohtaja Antti Takala (Seinäjoen kaupunki), johtaja Olli-Pekka Viinamäki (Seinäjoen yliopistokeskus), toimitusjohtaja Tomi Kohtanen (Etelä-Pohjanmaan kauppakamari), rehtori Keijo Hämäläinen (Tampereen yliopisto), dekaani Marko Järvenpää (Vaasan yliopisto), vararehtori Marjo Kaartinen (Taideyliopisto), puheenjohtaja Anne Niemi (Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry.), toimitusjohtaja Leena Perämäki (Into Seinäjoki Oy), toimitusjohtaja Saara Pellander (Siirtolaisuusinstituutti).

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUS 20 VUOTTA

TEKSTI ANNUKKA ANNALA KUVA TAINA RENKOLA

YLIOPISTOTOIMINTAA VAHVISTETAAN ENTISESTÄÄN ETELÄ- POHJANMAALLA

Tänä vuonna on vietetty Seinäjoen yliopistokeskuksen juhlavuotta. Yliopistokeskusyhteisö kokoontui Seinäjoelle Framille viettämään 20-vuotisjuhlansa sidosryhmäkumppaneidensa kanssa torstaina 8. helmikuuta.

20-vuotisjuhlallisuuksien ohella Seinäjoella allekirjoitettiin myös uusi yhteistyösopimus yliopistollisen toiminnan vahvistamisesta Etelä-Pohjanmaalla. Sopimuksen tavoitteena on Etelä-Pohjanmaan ja mukana olevien yliopistojen yhteisen menestyksen edistäminen sekä alueellisen kehittämisen ja elinvoimaisuuden vahvistaminen yhteisin voimin.

Erityisenä tavoitteena on toteuttaa kansainvälisen tason tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä osaamista edistäviä koulutustoimia maakunnan yritysten, kuntien ja muiden organisaatioiden tarpeisiin.

– Tämän sopimuksen puitteissa tiivistämme entisestään tutkimuksen, koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä. Allekirjoitettu yhteistyösopimus alleviivaa yliopistollisen tutkintokoulutuksen sekä jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan merkittävää laajentamista Seinäjoella, kertoo Seinäjoen yliopistokeskuksen johtaja **Olli-Pekka Viinamäki**.

Vuonna 2024 allekirjoitettu sopimus on lajissaan viides. Ensimmäinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin vuonna 2001. Aiemmissa sopimuksissa on sovittu erityisesti tutkimustoiminnan kehittämisestä. Toteutus on tapahtunut Epanet-professuurien ja heidän tutkimusryhmien kautta. Uusimmassa sopimuksessa korostetaan tutkimustoiminnan rinnalla myös yhteistyö-

nä toteutettavaa yliopistollisen koulutuksen roolia Seinäjoen yliopistokeskuksessa.

– Tällä uudella sopimuksella vahvistetaan yhteistyönä toteutettavaa yliopistollisen koulutuksen roolia tutkimustoiminnan rinnalla sekä TKI-toimintaa tukevien kyvykkyyksien ja osaamisen edistämistä, Viinamäki korostaa.

Seinäjoella toimii noin sadan tutkijan monitieteinen tutkijayhteisö maakunnan kannalta tärkeillä painoaloilla yhteistyössä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Toiminnassa painottuvat alueen kannalta relevantti tutkimus- ja kehittämistoiminta, jatkuvan oppimisen palvelut, taiteellinen toiminta sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistäminen. Toiminta keskittyy neljään osaamisalaan: kestävät ruokaratkaisut, älykäs teknologia, hyvinvointi ja luovuus sekä yrittäjyys ja kasvu.

Sopimuksen allekirjoittajia ovat Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys ry, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät, Foodwest Oy, Into Seinäjoki Oy, Luonnonvarakeskus, Siirtolaisuusinstituutti, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu, Seinäjoen kaupunki, Helsingin yliopisto, Taideyliopisto, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan yliopisto ja Seinäjoen yliopistokeskus.

TÄMÄN SOPIMUKSEN PUITTEISSA TIIVISTÄMME
ENTISESTÄÄN TUTKIMUKSEN, KOULUTUKSEN
JA ELINKEINOELÄMÄN YHTEISTYÖTÄ.

TEKSTI ANNUKKA ANNALA JA PÄIVI ALANISKA KUVAT TANJA RENKOLA

20-VUOTISJUHLAN TUNNELMIA

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUS 20 VUOTTA

Seinäjoen yliopistokeskusyhteisö kokoontui Seinäjoelle Framille viettämään 20-vuotisjuhlaansa sidosryhmäkumppaneidensa kanssa helmikuussa 2024.

Elinvoimajohtaja **Erkki Välimäen** juhlapuheessa käytiin läpi yliopisto-toiminnan ja yliopistokeskuksen taivalta Etelä-Pohjanmaalla. Välimäki kertasi, mistä tämä kaikki on saanut alkunsa ja mitä matkan varrella on tapahtunut – sitä ei pidä unohtaa.

Professori **Pekka Abrahamssonin** tulevaisuuspuheessa katsottiin puolestaan eteenpäin ja saatiin ajatuksia siitä, miltä maailma näyttää vuonna 2044 ja mitä meidän on jo tässä hetkessä hyvä miettiä. Aina-kaan tekoälyn mahdollisuuksia ei pidä jättää huomiotta.

Toki juhlaan tarvittiin myös yksi paneelikeskustelu. Panelistit Vaasan yliopiston vararehtori **Tanja Risikko**, Ruralia-instituutin johtaja **Sami Kurki** ja Etelä-Pohjanmaan maakuntajohtaja **Heli Seppelvirta** pohtivat yliopistokeskuksen asemaa aluekehityksessä. Paneelikeskustelun vetäjänä oli **Jari Kolehmainen**.

Kanteleensoittaja **Maija Pokelan** soitto ja laulu loi huikean tunnelman ja antoi unohtumattoman elämyksen juhlavieraille.

← Tämän QR-koodin takaa löydät 20-vuotisjuhlassa jul-
kistetun Seinäjoen yliopistokeskuksen esittelyvideon.

TEKSTI ANNUKKA ANNALA KUVAT TANJA RENKOLA

SEMINAARIT KOKOAVAT YLIOPISTOKESKUSTEN IHMISET YHTEEN KAKSI KERTAA VUODESSA

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUS 20 VUOTTA

Suomessa on kuusi yliopistokeskusta, joista yksi vuorollaan koordinoi yhteistä toimintaa yhden vuoden ajan. Seinäjoen yliopistokeskus sai koordinoida tätä kaikkien yliopistokeskusten juhlavuotena. Seinäjoen lisäksi yliopistokeskukset ovat Suomessa Kajaanissa, Kokkolassa, Lahdessa, Mikkelissä ja Porissa.

Kevätseminaarissa valtakunnallisille yliopistokeskusseminaaripäiville Framille kokoontui yli 50 asiantuntijaa kaikista eri yliopistokeskuksista. Jokainen osallistuja toi oman osaamisensa mukaan keskusteluihin, joissa yliopistokeskusten tavoitteena on käydä kohti vahvempia kumppanuuksia.

Kunkin osallistujan työkalupakkiin tuli paljon uutta inspiraatiota, ideaa ja oivallusta. Yhteistyössä on voima ja yhdessä tärkeimpien sidosryhmiemme kanssa onnistumme löytämään konkreettisia toimiamm. osaajapulaan, kansainvälisyyteen ja uusien innovaatioiden syntyyn.

Syksyllä vuorossa oli luovempi valtakunnallinen yliopistokeskusseminääri teemalla ”Tieteen ja taiteen uutta luova vuorovaikutus”. Saimme muun muassa paljon uusia näkökulmia yhteistyöhön ja oppimisen uusiin aaltoihin. Kuulimme monitieteisen säveltämisen ja kapellimestaroimisen kehittämisestä sekä taiteellisen asiantuntijuuden mahdollisuuksista.

Taiteilija **Hilla Hautanen** rakensi seminaariväelle syötävän taideteoksen.

Seminaaripäivien päätteeksi Seinäjoen yliopistokeskuksen johtaja **Olli-Pekka Viinamäki** siirsi soihdun Mikkelin yliopistokeskukselle.

FAKTA

Suomen yliopistokeskukset ovat vastanneet alueidensa koulutus- ja tutkimustarpeisiin jo 20 vuoden ajan. Seinäjoen yliopistokeskuksen toiminnassa painottuvat eteläpohjalaisia yrityksiä ja kuntia hyödyttävä tutkimus- ja kehittämistoiminta, yliopistollinen koulutus ja taiteellinen toiminta.

- Me tuomme yliopistot lähelle ihmisiä maakunnissa. Toiminnan tarkoituksena on nostaa koulutustasoa ja edistää uusia innovaatioita.
- Lisäämme oikeanlaisen osaamisen tasoa suunnitelmallisesti useilla eri yliopistotutkinto-ohjelmilla ja jatkuvan oppimisen palveluilla. Esimerkiksi Seinäjoella on käynnistetty uusi kansainvälinen maisteriohjelma, jonne opiskelijoita tulee Suomesta ja ympäri maailmaa.
- Toimimme Etelä-Pohjanmaalla poikkeuksellisen laajan ja tiiviin yritys yhteistyöverkoston kanssa. Toiminnan kehittämiseen ja rahoitukseen osallistuu julkisia toimijoita, yrityksiä ja säätiöitä.
- Maakunnissa on runsaasti yrityksiä, joissa on kasvuhalu ja -potentiaalia, jota koko Suomi tarvitsee menestyäkseen. Yliopistokeskuksissa teemme töitä myös sen eteen, että kasvu ei tyrehtyisi osaajapulaan.

TAUSTAA JA KULMINAATIOPISTEITÄ

SEINÄJOEN YLIOPISTO- KESKUKSEN SYNTYMINEN JA KEHITYSTARINA

- 1960
Etelä-Pohjanmaan
Korkeakouluyhdistys ry
perustetaan
- 1981
Tampereen yliopisto
aloittaa toimintansa
Seinäjoella
- 1988
Helsingin yliopisto
aloittaa toimintansa
Seinäjoella
- 1991
Sibelius-Akatemia
aloittaa toimintansa
Seinäjoella

- 1994
Aiesopimus koskien
tieteellisen konsortion
perustamista
 - Oivalletaan, että yhteistyöllä voidaan päästä pidemmälle ja uudelle tasolle tieteellisessä työssä.
 - Tavoitteena yliopistojen yhteistyön lisääminen Etelä-Pohjanmaalla, pk-yritystoimintaa liittyvän tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämistyön edistäminen.

- 1998
Vaasan yliopisto aloittaa
toimintansa Seinäjoella

- 1998
Selvitys maakunnan
tutkimustoiminnan tilasta
 - Etelä-Pohjanmaalla uhka ajautua sivuraiteille tietoyhteiskunnan kehityksessä. Heikko tutkimusorganisaatio, yritykset pieniä, vähän TKI-toimintaa.

- 1999
Alueellisen
osaamisympäristön
vahvistaminen
 - Selvitysten perusteella valitaan ”tutkimuksesta voimaa” -ohjelma ja rakennetaan korkeakouluverkosto, jonka ytimenä 12 tutkimusprofessoria.

- 2000
Etelä-Pohjanmaan
korkeakouluverkostoa
koskeva ohjelasopimus
 - Merkittävä yhteisen tahdon dokumentoitu ilmaisu, merkitys rahoituksen järjestämisessä suuri.
 - Ohjelasopimus organisatorinen innovaatio. Tavoitteena tutkimus- ja kehittämistyön vahvistaminen yliopistojen, julkisen hallinnon ja yritysten yhteistyöllä, rahoituksessa mukana yli 70 yritystä.
 - Valtio osallistuu rahoitukseen kertaluonteisesti tulevaisuuspaketista myönnettyllä rahoituksella.

- 2001
Opetusministeriö
kirkastaa tavoitteita
 - Yliopistoille paremmat mahdollisuudet yhteiskunnallisen palvelutehtävän hoitamiseen sekä oman toiminnan profiloimiseen.
 - Korkeakoulujen alueellisia vaikutuksia yhteiskunnan kehitykseen vahvistetaan.

- 2002–2004
Yliopistokeskukset
syntyvät
 - Yliopistojen tulosohjauksen kehittämis-työryhmä halusi integroida yliopistojen toimintaa yhteisen sateenvarjon alle yliopistokeskuksiksi.
 - Suomeen perustetaan kuusi yliopistokeskusta. Yliopistokeskuksille valtiolta koordinaatio-rahoitus ja kehittämis-rahoitus.

2004

Seinäjoen yliopistokeskuksen rooli vahvistuu

- Perustetaan tiiviimpi yhteistyöfoorumi, mukaan koulutuksen koordinaation suunnittelu, toiminnalle valtion pitkäaikaista rahoitusta.
- Seinäjoen yliopistokeskus valitsee tavoitteekseen myös yliopistollisen koulutuksen vahvistamisen.

2004

Yliopistokeskusten yhteistyöfoorumi

- Perustetaan myös valtakunnallinen yliopistokeskusten yhteistyöfoorumi, jonka pääasiallinen tehtävä yhteinen edunvalvonta valtion suuntaan ja toiminta-ajatuksen kirkastaminen.
- Yliopistokeskusseminaarien järjestämisen siirtyminen OPM:ltä foorumille.
- Foorumissa pyritään vaihtamaan tietoa ja lisäämään yhteistä osaamista.

2005

Tutkimustoiminnan pitkäjänteistämisen uudella tasolla

- Yliopistot osarahoittajiksi Epanet-professuureihin ja siten löydettiin pitkäjänteisempi rahoitusmalli, kehittämismäärärahojen käyttö supistui.

2005–2009

Yliopistokeskusten kehittämismäärärahan puolustaminen

- Suomessa keskustelu korkeakoulujen rakenteellisesta kehittämisestä, yliopistokeskusten kehittämis-määrärahan pienentäminen todellinen uhka.
- Eduskunta nosti kehittämismäärärahan joka vuosi entiselleen valtion budjetissa.

2008–2009

Uuden yliopistolain valmistelu

- Yliopistoille uuden tason itsehallinto, yliopistokeskukset siirrettiin osaksi itse-hallinnollisten yliopistojen omaa strategista suunnittelua.
- Eduskunta haluaa lakiin ja lain säätämiseen tehdyillä kirjauksilla varmistaa yliopistokeskusten koordinaatio- ja kehittämismäärä-rahojen säilymisen.

2008

Kansainvälinen yhteistyö kehittyi

- Eurooppalainen Unicreds-hanke (2008–2010) kirkastaa kansainvälisiä tavoitteita.
- Yliopistokeskusten kytkeytyminen korkea-koulujen kansainväliseen kehitykseen nousee uudelle tasolle, saadaan paljon uutta kansainvälistä tietoa ja Seinäjoen toimintamalli kiinnostaa myös kansainvälisesti.
- Moniyliopistolliset kampukset (MUC, multi-university campus) lisääntyvät myös maailmalla, niitä alkoi syntyä eri maanosiin Aasiasta Pohjois-Amerikkaan.
- Alkaa myös tiivis kansainvälinen yhteistyö Ruotsin Skellefteån kampuksen ja yksittäisten tutkijoiden kanssa.

2009

Yliopistokeskusten status vahvistuu

- Yliopistokeskusten valtakunnallisen arvioinnin tuloksena todetaan, että yliopistokeskukset tukevat selvästi vaikutusalueensa yhteiskunnallista ja taloudellista kehitystä.

2010–

Toimintaa monipuolistetaan ja kansainvälistetään entisestään

- Tunnistetaan, että valtion korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 tavoitteita on vaikea saavuttaa ilman yliopistokeskuksia, jotka laajentavat yliopistojen toiminnan vaikuttavuutta.
- Yliopistokeskusten rooli nähdään keskeiseksi väestön koulutustason nostamisessa, jatkuvan oppimisen palvelujen saatavuuden turvaamisessa sekä tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotoiminnan laajentamisessa.
- Kansainvälinen kilpailu ja kansainvälisen tason innovaatioekosysteemit edellyttävät yliopistojen panosta niiden toiminnassa.
- Yliopistollisia tutkimus- ja koulutuspalveluja tarvitaan osaavan työvoiman houkuttelussa, kehittämisessä ja pitämisessä eri talousalueilla.

2020–

Yliopistollista tutkintokoulutusta laajennetaan

- Vakiintuneen tutkimustoiminnan tarjoamalle perustalle ryhdyttiin systemaattisesti rakentamaan yliopistollisen tutkintokoulutuksen visioa, tavoitteita ja yksittäisiä yliopistokoulutusohjelmia.
- Yliopistokoulutusohjelmien toteutuksessa pyritään hyödyntämään yliopistojen välistä yhteistyötä, vuorovaikutusta työelämän kanssa ja aktiivista koulutuksen kehittämistyötä.

2022

Sibelius-Akatemian yksikkö siirtyy osaksi Taideyliopiston Avointa kampusta.

2024

Yliopistokeskukset juhlivat 20-vuotista taivaltaan

TAMPEREEN YLIOPISTO SEINÄJOELLA YLI 40 VUOTTA

TEKSTI ANNUKKA ANNALA JA PIIA KOSKI KUVAT TAINA RENKOLA

Tampereen yliopisto vahvistaa paikkaansa Seinäjoella. Tampereen yliopisto on vaikuttanut Seinäjoella yli 40 vuotta. Tutkimusta ja koulutusta kehitetään jatkuvasti ja uusia tutkimus- ja koulutusohjelmia on alkanut pyörimään.

Yliopistokeskuksen juhlavuoden aikana Tampereen yliopisto on myös uusiutunut tilansa ja tuonut brändinsä yhä vahvemmin näkyviin Seinäjoella Framin käytävälle. Tampereen yliopistolla aloitti Seinäjoella myös kokonaan uusi henkilö palvelemaan käytännön toiminnaa niin opiskelijoita kuin toimimaan yhtenä linkkinä pääkampuksen ja yliopistokeskuksen koordinaation välissä.

HAASTATTELUT

PIIA PALASI JUURILLEEN ETELÄ-POHJANMAALLE

1. KUKA OLET JA MISTÄ TULET?

Olen **Piia Koski** ja aloitin elokuun lopussa uudessa työssä koulutuskoordinaattorina Tampereen yliopistolla. Toimipisteeni sijaitsee Seinäjoen yliopistokeskuksella juuri uusituissa tiloissa. Juureni ovat Etelä-Pohjanmaalla, mutta asuin ja opiskelin Jyväskylässä kuusi vuotta. Sieltä tarttui matkaan liikuntatieteiden maisterin tutkinto.

2. ROOLISI SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUKSESSA?

Koulutuskoordinaattorina toimin ensisijaisesti niiden Tampereen yliopiston koulutusten parissa, jotka toteutetaan Seinäjoella. Työhön kuuluu esimerkiksi opiskelijoiden ohjausta, mutta myös monia muita asioita, joiden avulla käytännön toteutus rullaa.

3. KIINNOSTAVINTA UUDESSA TYÖSSÄSI?

On mielenkiintoista tehdä monipuolista työtä, päästä tutustumaan uusiin asioihin, paikkoihin ja ihmisiin sekä nähdä miten yliopistomaailmassa tehdään asioita.

4. VAPAA-AJALLA SINULLE MIELUISINTA ON?

Vapaa-aika kuluu pitkälti liikuntaan ja urheiluun liittyvien asioiden parissa. Yleisurheilun heittolajit sekä erilaiset voimailulajit ovat erityisen lähellä sydäntä.

PÄIVI TEKI YLI 40-VUOTISEN TYÖURAN TAMPEREEN YLIOPISTOLLA SEINÄJOELLA

Päivi Antinoja oli melkein alusta asti mukana, kun Tampereen yliopiston toiminta alkoi Seinäjoella. Päivin ensimmäinen sopimus

oli kahden kuukauden pituinen, joka loppujen lopuksi muodostui 42 vuoden työuraksi Tampereen yliopistolla, hänen jäädessä eläkkeelle vuonna 2023. Näin Päivi kommentoi omaa työuraansa:

– Näin monta vaihetta, kun Tampereen yliopisto aloitti ensin täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston koulutuksen 1980-luvulla. Täydennyskoulusta jatkui vuoteen 2009 asti, jonka jälkeen jäi avoimen yliopiston opetus, joka jatkaa edelleen. Koronan jälkeen kuitenkin kontaktiopetuksen määrä väheni ja opetus siirtyi enemmän verkkoon.

– Minulla ei ole moitteen sanaa ajastani Tampereen yliopistolla. Työ antoi paljon ja mahdollisti esimerkiksi itsellekin opiskelemaan lähtemisen. Yliopistokeskuksella oli ihana yhteishenki, mikä teki työstä mielekästä. Sain tehdä todella monipuolisesti erilaisia ja mielenkiintoisia työtehtäviä. Varsinkin opiskelijoiden kehitys-

kaaren näkeminen, kuinka he ensin aloittivat avoimen puolella opiskelun, hakivat tutkinto-ohjelmaan ja lopulta valmistuivat tutkintoon, oli hienoa todistaa. Opiskelijoita varten töitä tehtiin.

KUVA ANNUKKA ANNALA

KESTÄVYYTTÄ VOIDAAN PAINOTAA OHJELMAPALVELUISSA MM. LIIKKUMISMUODON VALINNASSA TAI LUONTOA SÄÄSTÄVIEN RAKENTEIDEN HYÖDYNTÄMISENÄ.

KOHTI KESTÄVÄMPÄÄ MATKAILUA ETELÄ-POHJANMAALLA?

ARTIKKELI

Etelä-Pohjanmaan maakunta pyrkii omalta osaltaan vastaamaan kansallisiin tavoitteisiin hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä. Jotta tähän tavoitteeseen olisi mahdollista päästä, on myös matkailusektorin oltava mukana kehityksessä.

Matkailusektorin merkitys Etelä-Pohjanmaan aluetaloudelle on yllättävän suuri. Sen osuus maakunnan yritysten liikevaihdosta ja henkilötövuosista on enemmän kuin esimerkiksi puutuoteteollisuuden osuus.

Jotta toimialan hiilipäästöjä pystyttäisiin järkevästi pienentämään, on kuitenkin ensin tiedettävä, mitkä ovat isoimmat päästölähteet. Muutoin riskinä on takertua ”lillukanvarsiin”, jolloin kehittämispanokset eivät välttämättä kohdennu tehokkaasti. Vastaavaa lähestymistapaa on käytetty laajalti muualla Suomessa.

Voiko sitten matkailu koskaan olla kestävä? Vai onko se jo lähtökohtaisesti paradoksi? Esimerkiksi matkailun ilmastovaikutuksia voidaan tuskin koskaan täysin poistaa, jolloin niitä on pakko kompensoida eri tavoin. Kompensaatiomenetelmien todellisista hyödyistä taas voidaan olla montaa mieltä ja päästöthän eivät tällöin varsinaisesti vähene, päinvastoin.

Matkailu on koronan jälkeenkkin yksi maailman nopeimmin kasvavista toimialoista. Eikö silloin varsinainen ilmastoteko olisi jättää matkailemasta kokonaan? Ehkä kestävä matkailu sijaan olisikin realistisempaa puhua kestävämmästä matkailusta.

KEHITYS TARVITSEE MITTARIT

Kestävämpi matkailu pyrkii tekemään asioita paremmin kuin ennen. Se pyrkii osaltaan pienentämään ilmastopäästöjä ja edistämään kestävyttä sen eri osa-alueilla.

Matkailijoiden arvellaan jatkossa pyrkimään oikeuttamaan matkailunsa valitsemalla kestävämmiin toimivia matkakohteita ja matkailupalveluita. Kuluttajan lisäksi myös yhteistyökumppanit ja matkanjärjestäjät olettavat, että matkailuyritys huomioi kestävyuden toiminnassaan.

Yksi esimerkki tästä on Visit Finlandin vuonna 2020 käynnistämä laaja kansallinen Sustainable Travel Finland -ohjelma, jonka avulla pyritään kehittämään Suomea kestävä ja vastuullisen matkailun esimerkki- maaksi.

Mistä me sitten matkailun kehittämisessä ja päätöksenteossa tiedämme, olemmeko

menossa oikeaan suuntaan? Matkailun toimialan haaste on, että se ja sen vaikutukset sivuaavat useaa eri toimialaa, jolloin pelkästään Tilastokeskuksen kautta saatavan tiedon avulla on hankala saada kokonaiskäsitystä matkailun vaikutuksista alue- tasolla. Ajantasaisen tiedon kerääminen ja analysointi tulisiikin olla keskiössä, kun matkailua kehitetään alueellisesti.

Näihin haasteisiin pyrkii osallistua vastaamaan Matkailun kestävä siirtymä -hanke. Hankkeen tavoitteena on luoda pysyvä tiedonkeruujärjestelmä, jonka kautta koottaisiin vertailukelpoista tietoa pitkällä aikajänteellä toimialan alueellisten trendien seuraamiseksi.

Lisäksi hankkeessa laske- taan matkailun alueellinen hiilijalanjälki ja luodaan tiekartta kohti vähähiilisempää matkailua sekä arvioidaan siirtymän aluetaloustaloudellisia vaikutuksia. Samalla myös tuetaan maakunnan matkailuyrittäjiä kohti kestävämpää matkailua.

**MATKAILUN KESTÄVÄ SIIRTYMÄ
-HANKETTA TOTEUTTAVAT
YHTEISTYÖSSÄ SEINÄJOEN
AMMATTIKORKEAKOULU SEKÄ
HELSINGIN YLIOPISTO RURALIA-
INSTITUUTTI JA SITÄ RAHOITETAAN
JTF-OHJELMASTA ETELÄ-
POHJANMAAN LIITON KAUTTA.**

**TEKSTI ANNE MATILAINEN
KUVA MAARIT AHO**

TEKSTI JARMO PANULA KUVA SULEVI RIUKULEHTO

GEORGIASTA KUUKAUDEKSI SEINÄJOELLE

ARTIKKELI

Seinäjoen yliopistokeskuksessa käy vuosittain ulkomaalaisia tutkijoita kuukauden vierailulla. Vierailut ovat luoneet pohjaa yhteisille tutkimushankkeille, tiedejulkaisuille ja vahvoille kansainvälisille verkostoille.

Mitkä asiat houkuttelevat ulkomaalaisen tutkijavieraan Seinäjoelle? Georgianlaisen **Gvantsa Salukvadzen** tapauksessa ne olivat Helsingin yliopiston maine, sen tutkijoiden osaaminen maaseutututkimuksessa sekä Suomen kiinnostavuus maana.

Salukvadze vietti keväällä kuukauden Seinäjoen yliopistokeskuksessa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin vieraana.

– Olen tavannut täällä paljon ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita samoista aiheista kuin minä, Salukvadze kiitteli vierailunsa viimeisinä päivinä.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoella työskennellään maaseutuun ja kestävään kehitykseen liittyvien aiheiden parissa. Instituutilla on oma tutkijavierailuohjelma, jonka kautta Seinäjoella käy vuosittain kaksi kansainvälistä tutkijaa kuukauden vierailulla.

Gvantsa Salukvadze on Tbilisin valtionyliopistossa vanhempana tutkijana työskentelevä ihmismaantieteilijä. Vuonna 2021 hänet nostettiin Forbes-lehden alle 30-vuotiaiden tiedevaikutajien top30-listalle.

Salukvadze keskittyy tutkimuksessaan muutoksiin, joita maaseutu- ja vuoristoalueiden väestö kohtaa maailmanlaajuisen muutosten seurauksena.

Salukvadze kuvaa kuukauden vierailuaan Seinäjoella hedelmälliseksi, koska Ruralia-instituutissa jokainen tutkija työskentelee enemmän tai vähemmän maaseudun tutkimisen ja kehittämisen parissa. Vierailun aikana Salukvadze ja häntä isännöinyt tutkimusjohtaja **Sulevi Riukulehto** ryhmineen keskustelivat myös mahdollisesta yhteisestä tutkimushankkeesta.

– Toivoakseni yritämme luoda yhteistyötä Suomen ja Georgian välillä, Salukvadze kertoo.

Ruralia-instituutissa Seinäjoella vieraili myös Salukvadzen puoliso, apulaisprofessori **Temur Gugushvili** georgialaisesta IBSU-yliopistosta.

Ruralia-instituutin vierailuohjelmaan on osallistunut toistaiseksi lähes 50 tutkijaa, joista osa on viettänyt pääosan ajasta Seinäjoella ja osa Mikkelisä, jossa instituutin toinen toimipiste sijaitsee. Ohjelma alkoi vuonna 2011.

Viime vuosina Seinäjoella on vierailututkijoita esimerkiksi Turkista, Itävalasta, Ruotsista ja Puolasta. Vierailijat valitaan hakemusten perusteella ja tärkeänä kriteerinä on se, että hakijalla on yhteisiä kiinnostuksen kohteita instituutin tutkijoiden kanssa.

Ruralia-instituutin johtaja **Sami Kurki** kertoo, että vierailujen ansiosta ulkomaisten tutkijoiden kanssa on syntynyt parhaimmillaan aitoa yhteistyötä, josta on poikunut esimerkiksi yhteisiä tutkimushankkeita ja tieteellisiä artikkeleita. Vierailuiden kautta on syntynyt myös vahvoja kansainvälisiä verkostoja.

– Olemme todenneet, että kansainvälisyyden ei aina tarvitse tarkoittaa sitä, että me lähдемme muualle, vaan muualta voi tulla myös meille, Kurki sanoo.

Tulijoitakin riittää.

– Kun maailmalta katsotaan, Mikkeli ja Seinäjoki ovat vähintään yhtä kiinnostavia paikkoja kuin Helsinki. Meille tulevat ihmiset haluavat tulla Suomeen ja heille pikkukaupunki voi olla paljon eksoottisempi paikka kuin pääkaupunki.

GVANTSA SALUKVADZE JA TEMUR GUGUSHVILI GEORGIASTA VIERAILIVAT KEVÄÄLLÄ SUOMESSA.

LUOVAN ASiantuntijuuden yläsävelsarjat

ARTIKKELI

Tämänhetkisten suurten haasteiden ratkaisussa tulisi nostaa myös taiteen mahdollisuudet laajempaan rooliin.

Musiikkitermi yläsävelsarja tarkoittaa tiiviisti selitettynä perussävelen yläpuolella samaan aikaan soivia värähtelyjä eli osaaäneksiä, jotka ovat olennaisia äänilähteen kokonaisuutenvärisin muodostumiselle. Taide- ja kulttuuritoiminnassa sekä sen yhteiskunnallisen merkityksen pohdinnassa soivat yläsävelsarjassa tällä hetkellä varsinkin koulutussektorilla suuret haasteet kuten saavutettavuus, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys, jatkuva oppiminen, digitalisaatio, kansainvälistyminen, monikulttuurisuus, perinteiden vaaliminen, rakenteellinen uudistaminen, taloussäästöt ja työllisyyden lisääminen.

Kaiken kaikkiaan käynnissä on laaja yhteiskunnallinen ja kulttuurinen murros. Sen haasteiden ratkaisemisessa tulisi nyt nostaa taide ja luovat alat tärkeämpään rooliin, koska juuri niissä piilee kyky kuvitella innovatiivisesti uudenlaista tulevaisuutta sekä luoda merkityksellisyyttä ja aineetonta arvoa kestäväällä tavalla.

LUE
JULKAISU

LUOVA
TULEVAISUUS
- Taide kehittämissä
TOIM. JENNI LATVA

TAIDEYLIOPISTON SEINÄJOEN YKSIKÖSSÄ ASiantuntijana työskentelevä Jenni Latva on vetänyt taiteelliseen asiantuntijuuteen liittyviä hankkeita ja projekteja.

"Taide tekee tulevaisuuden" on Taideyliopiston keskeinen strategiaslogan. Taideyliopiston Seinäjoen yksikössä taiteellisen asiantuntijuuden ympärille on jo pitemmän aikaa rakentunut hanketoimintaa, joka on entisestään laajentumassa. Hankkeilla ja niihin kytkeytyvillä avoimen yliopiston koulutuksilla on esimerkiksi lisätty tietoisuutta taiteen ja taiteilijoiden toimintamahdollisuuksista taidekontekstin ulkopuolella sekä tekijäettä tilaajapuolella.

Tästä esimerkkinä asiantuntija **Jenni Latvan** vuosina 2022-24 luotsaama Opetus- ja kulttuuriministeriön, Seinäjoen yliopistokeskuksen (UCS) ja Taideyliopiston rahoittama hanke "Luova ajattelu ja taiteellinen asiantuntijuus elinkeinoelämän haasteita ratkomassa" sekä sen julkaisu

"Luova tulevaisuus — Taide kehittämistyössä". Hankkeessa toteutetuissa kahdessa pilotissa taiteilija toimi osana asiantuntijatiimiä tuoden oman erityisasiantuntemuksensa osaksi kehittämistoimintaa. TYVI-hanke puolestaan tarkasteli taiteen ja yritystoiminnan välistä yhteistyötä uuden liiketoiminnan mahdollistajana (EAKR, Seinäjoen kaupunki ja UCS, 2021-22).

YHTEISTOIMINNALLISTA, OSALLISTAVAA JA UUTTA LUOVAA ONGELMANRATKAISUA

Luovassa ongelmanratkaisutyössä keskiössä on asiantuntijuuden jakaminen yh-

teistyökumppaneiden kanssa. Hankkeemme ovat entistä laajemmin verkostoituneita sekä monitieteisiä ja -taiteisia toteutuksia, joissa painottuu uusi luova ja osallistava asiantuntijuus. Kokemuksellisen, yhteistoiminnallisen ja tutkivan oppimisen merkitys kasvaa.

Syksyllä 2024 käynnistyi Lapuan kaupungin, Taideyliopiston ja Vaasan yliopiston yhteishanke "Nahistuneet naatit – koulujen ruokahävikki pienemmäksi" (EAKR, UCS). Tavoitteena on tuottaa uusi lähestymistapa sekä neljä kokeiltua ja arvioitua toimintakonseptia ruokahävikin, erityisesti lautas- ja viheliäisen ongelman ratkaisemisessa käytetään apuna taiteellista asiantuntijuutta.

TEKSTI KIRSTI RASEHORN KUVA AJ SAVOLAINEN

HAAVEMAA KUMISEE KIEHTOVASTI

HENKILÖKUVA

*Lokakuusta lähtien Seinäjoella on kuulunut erityislaatuinen kumu: musiikin tohtori, dosentti **Saijaleena Rantanen** on ryhtynyt hoitamaan kulttuurisen musiikintutkimuksen (KuMu) viisivuotista Epanet-professuuria Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa.*

Rantanen tunnetaan positiivisena tarmonpesänä ja asioiden määrätietoisena sanoittajana. Nytkin hän etenee suoraan asiaan:

– Taidekenttä ja tutkimustoiminta kaipaavat lisää vuorovaikutusta. Yksi professuurini tavoitteista onkin musiikki- ja kulttuurialan tapahtumallisuuden vahvistaminen.

– Haavemaa – Soiva siirtolaisuus 1800-luvulta nykypäivään on professuurini tutkimushanke, jossa tarkastelen musiikin näkökulmasta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan siirtolaisuutta ja sen vaikutuksia Suomessa, Pohjois-Amerikassa ja Neuvosto-Karjalassa. Kytken tutkimusta ja musiikkia visuaalisiin taiteisiin ja näyttämötaiteeseen.

VAHVA ALUEELLINEN TUKI

Haavemaan versoamista vahvistavat Rantasen seinäjokiset yhteistyökumppanit, rytmimu-

siikin ammattiyhtye Laitakau-pungin Orkesteri ja Seinäjoen kaupunginteatteri.

– Tämä yhteys löytyi luontevasti, sillä en työskentele Seinäjoella ensimmäistä kertaa. Tein aikanaan väitöskirjani silloisessa Sibelius-Akatemian yksikössä.

Rantasen akateeminen matka on sisältänyt merkittäviä etappeja: hän on toiminut mm. yliopistonlehtorina, musiikin historian tutkijana sekä MuTri-tohtorikoulun ja tutkimusyksikön johtajana Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa. Hän on myös musiikkitieteen dosentti Helsingin yliopistossa.

– Olen erittäin kiitollinen ja innoissani professuurini vahvasta alueellisesta panostuksesta ja tuesta.

Rahoittajiin kuuluvat Seinäjoen kaupunki, Etelä-Pohjanmaan korkeakoulusäätiö, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kannatusosakeyhtiö, Etelä-Pohjanmaan Kulttuurirahasto, Seinäjoen kaupunginteatteri, Rytmii-instituutti sekä Panula-opisto.

“VIIS SIITÄ”

Tiivistäisitkö vielä maksimissaan viidellä sanalla per kohta:

Mistä olet kotoisin?

Olen kotoisin Valkeakoskelta.

Mikä sai sinut innostumaan tutkimusaiheestasi?

Olen aina ollut kiinnostunut siirtolaisuudesta.

Terveiset UCS-yhteisöllemme?

Tavataan ja tehdään yhteistyötä!

TEKSTI KIRSTI RASEHORN KUVA LINNEA RASEHORN

MONIKERROK- SELLISUUTTA JA TOIMINNAN LUMOA

HENKILÖKUVA

Kyllä, tulossa on!
Näen, miten se tekee taikojaan
rakennelmien lomassa,
kurkistaa piiloista,
käynnistää aikapyörteitä.
Ei pysähdy vaan jatkaa,
jatkaa vimmatusti
tuolla kultaisella energiallaan,
joka lämmittää jokaista
osumapintaa,
mutta jonka voima
onkin enemmän sisäistä.
Sisäistä laulua,
etenemisen janoa, roihua,
sellaista jota ei voi
pidellä hyppysissä,
vaan joka virtaa
vastustamattomasti lävitse
ja vie kuohuen
ja pärskähdellen eteenpäin,
häikäisten epäilyksen varjot
piiloon.
Sanatonna nautin
ja annan mennä.
Lennän!

K. Rasehorn

Toiminnan lumoa, sitä tunnen vahvasti täällä Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla – ihan kuin tuossa runossani Flow. Minulla on ilo työskennellä syyslukukausi Taideyliopiston Seinäjoen yksikön vs. koulutuspäällikkönä Piia Kleemola-Välimäen tutkimusvapaan ajan. Kalevan Navetta ja Frami yhteisöineen ovat käyneet mukavalla tavalla tutuiksi, samoin kaupungin ja maakunnan yhteistyöverkostot. Työskentelyäni helpottaa kovasti se, että olen syntyisin Isojoelta ja niin harrastukset kuin työni ovat luoneet tänne aiempia kytköksiä.

Ammatillinen minäni on kiteytetysti koulutuksen kehittämisen, pedagogiikan ja musiikkikasvatuksen monipuolinen ammattilainen, olen tutkija-opettaja-johtaja-taiteilija. Akateemiset juureni ovat syvässä Jyväskylän yliopiston Seminaarinmäellä, missä opiskelin

musiikin aineenopettajaksi, tein jatkotutkintoni ja työskentelin yliopistolla, kaikkinsa 15 vuotta. Sittenmin työurani on kulkenut yliopisto- ja ammattikorkeakoulukentällä, keskeisimpinä työpaikkoinani Sibelius-Akatemia, Centria-ammattikorkeakoulu, Suomen Kulttuurirahaston Keski-Pohjanmaan rahasto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius ja Taideyliopisto, missä toimin 2021–2024 opetussuunnitelmatyön projektipäällikkönä vastaten yliopiston ensimmäisestä yhteisestä tutkintouudistusprosessista. Sivutoimisesti toimin orkesterin- ja kuoronjohtaja, säveltäjänä ja musiikin sovittaja. Kodin ja perheeni suhteen ankkuripaikkani on ollut vuodesta 2005 lähtien Kokkola.

Innostun helposti uusista asioista, yhteistyöstä ja systematisesta kehittämisestä – nykäiskää hihasta!

VAASAN YLIOPISTO ON
VAHVISTANUT SEKÄ KOULUTUS-
ETTÄ TUTKIMUSTOIMINTAA ETELÄ-
POHJANMAALLA VUOSIEN MITTAAN.

ARTIKKELI

VAASAN YLIOPISTO VAHVISTAA ETELÄ- POHJANMAAN ALUEEN OSAAMISTA JA TUTKIMUS- YHTEISTYÖTÄ

TEKSTI SOFIA NIEMELÄ KUVA KAROLINA ISAKSSON

Vaasan yliopisto on toiminut osana Seinäjoen yliopistokeskustan perustamisvuodesta 2004 lähtien. Yliopistokeskuksessa Vaasan yliopisto toteuttaa maisteriopintoja, avoimen yliopiston opintoja sekä maakuntaa palvelevaa tutkimustoimintaa.

Vaasan yliopistolla on Seinäjoen yliopistokeskuksessa neljä Epanet-verkoston professuuria, joiden johdolla tehdään tutkimusta yrittäjyydessä, kuluttajakäyttäytymisessä, logistiikassa ja puurakentamisen liiketoiminnassa.

Seinäjoella Vaasan yliopisto järjestää avoimen yliopiston opetusta sekä Liiketoiminnan kehittämisen maisteriohjelman ja englanninkielisen Strategic Project Management -maisteriohjelman, joka käynnistyi vuonna 2023. Opintonsa aloitti 30 suomalaista ja kansainvälistä opiskelijaa. Vuoden 2024 syksyllä opiskelijamäärä on noussut yli 80, joista suurin osa on kansainvälisiä opiskelijoita.

– Yliopistokeskukset ovat olleet aikaansa edellä joustavien opintopolkujen kehittäjinä sekä elinkeinoelämään tiiviisti kiinnittyneen tutkimuksen ja TKI:n yhteisinä alustoina. Yliopistojen toiminta yliopistokeskuksissa tukee koulutuksellista tase-arvoa ja osaamisen kehittämistä koko Suomessa, kuvaa Vaasan yliopiston koulutuksesta ja sidosryhmäsuhteista vastaava vararehtori **Tanja Risikko.**

VAHVISTUVAA KOULUTUS- JA TUTKIMUSTOIMINTAA ETELÄ-POHJANMAAN ALUEELLA

Vaasan yliopisto on vahvistanut sekä koulutus- että tutkimustoimintaa Etelä-Pohjanmaalla vuosien mittaan.

Ensimmäisen kerran Vaasan yliopiston toimipiste Seinäjoelle toteutui vuonna 1998, jolloin toiminta keskittyi maakuntaa tukeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Myös täydennyskoulutuksia, avoimen yliopiston opintoja sekä jatko-opintomahdollisuuksia vahvistettiin. Maisterikoulutusta on järjestetty alueella vuodesta 2006.

Vuosituhannen vaihteessa perustettiin Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu-

verkosto eli Epanet vahvistamaan alueen yritystoimintaa tieteen avulla. Ensimmäiset Vaasan yliopiston tutkimusprofessuurit eli konseptijohtaminen, yrittäjyys ja kuluttajakäyttäytyminen käynnistyivät vuonna 2002. Konseptijohtamisen sovellusalan oli huonekaluteollisuus.

Syksyllä 2002 Vaasan yliopisto aloitti logististen järjestelmien tutkimusprofessuurin. Loppuvuodesta 2002 käynnistettiin myös materiaali- tekniikan professuuri ja vuonna 2011 käynnistyi agro- ja konepajatekniikan sekä paikallisen energiatuotannon ja energiatehokkaan rakentamisen sulautuvien järjestelmien tutkimusprofessuuri. Vuonna 2015 aiempi huonekalualan professuuri muuttui Suomen ensimmäiseksi puurakentamisen liiketalouden professuuriksi.

VAASAN YLIOPISTO KESKITTYY KESTÄVÄÄN ENERGIAA, LIKETOIMINTAAN JA YHTEISKUNTAAN

Vaasan yliopisto on kansainvälinen, monitieteinen tutkimusyliopisto, joka keskittyy kestävään liiketoimintaan, energiaan ja yhteiskuntaan ratkaistakseen merkittäviä globaaleja haasteita. Yliopiston sijainti Pohjoismaiden suurimman energiateknologian keskittymän ytimessä näkyy päämääränä kulkea energiamurroksen etulinjassa niin Suomessa kuin maailmalla.

Yliopisto tukee Etelä-Pohjanmaan alueen talouskasvua ja innovaatioita tutkimustoiminnallaan ja kouluttamalla alueelle lisää korkeasti koulutettua työvoimaa. Yliopisto toimii tiiviissä yhteistyössä paikallisten yritysten ja innovaatioekosysteemin kanssa, mikä vahvistaa alueen kilpailukykyä ja houkuttelee Vaasan yliopistosta valmistuneita paikallisia ja kansainvälisiä osaajia työmarkkinoille.

PROFFAT KERTOVAT

HENKILÖKUVAT

Vaasan yliopistolla on Seinäjoen yliopistokeskuksessa neljä Epanet-professuuria, joiden johdolla tehdään tutkimusta yrittäjyydessä, kuluttajakäyttäytymisessä, logistiikassa ja puurakentamisen liiketoiminnassa. Professuureissa painottuvat kestävän kehityksen teemat ja tiivis yhteistyö alueen elinkeinoelämän kanssa.

*Vuodesta 2003 lähtien professorina toimineen **Petri Helon** erikoisalaa ovat logistiset järjestelmät. Hän on tutkinut paljon muun muassa toimitusketjujen hallintaa ja niihin liittyviä päätöksentekojärjestelmiä.*

”Nyt ajankohtaisia tutkimushankkeita ovat esimerkiksi Business Finlandin rahoittama SuMEX, jossa rakennamme ratkaisuja toimitusketjujen hiilipäästöjen laskentaan yhdessä kumppaniyritysten kuten Prima Powerin, Vaskin, JTA Connectionin ja Danfossin kanssa. Lisäksi olemme mukana Tuoretien kumppanina pilotoimassa uusia biokaasukuorma-autoja elintarvikekuljetuksissa (ACE). Tämän lisäksi rakennamme erilaisia talousanalyysijä ja simulointimalleja. eOPT-hankkeessa olemme rakentaneet elintarvikesektorille jakelukuljetusten optimointiin työkaluja ja tässä työssä mukana ovat olleet Etelä-Pohjanmaan liitto ja Seinäjoen kaupunki.

Vuosien varrelta tulee mieleen monia mieleenpainuvia hetkiä. Olemme olleet mukana suurissa EU-rahoitteisissa konsortioissa, joissa on tehty yhteistyötä kansainvälisissä ryhmissä eri teknologioiden kehittämiseksi. Suomessa puolestaan olemme tehneet läheistä yhteistyötä yritysten kanssa, mikä on mahdollistanut teknologioiden hyödyntämisen konkreettisesti. On ollut myös hienoa olla mukana ohjaamassa satoja pro graduja ja diplomitöitä eri yrityksille. Tämä on tarjonnut laajan näköalapaikan alan kehitykseen ja käytännön sovelluksiin.

Vaasan yliopisto toimii Seinäjoella yliopistokeskuksen kanssa tiiviissä yhteistyössä paitsi tutkimusprofessuurien kautta myös opetuksessa. Yliopisto tarjoaa maisteriohjelmia sekä kauppatieteen että tekniikan aloilla Seinäjoella. Yhteistyö on merkityksellistä ja molemmipuolista kaikilla sektoreilla – tutkimuksessa, opetuksessa ja kehityshankkeissa.

Petri Helo

**TUOTANTOTALOUDEN PROFESSORI
(ERITYISALANA LOGISTISET JÄRJESTELMÄT)**

Liiketoiminnan kehittämisen professorina tämän vuoden alussa aloittaneen Anu Baskin soveltamisalana on puurakentaminen.

” Olen erittäin tyytyväinen siihen, miten hyvin kaikki on lähtenyt käyntiin. Sekä Vaasassa että Seinäjoella minut on otettu lämpimästi vastaan, ja olen tuntenut kuuluvani molempiin yhteisöihin heti alusta alkaen. Vaasassa kuukausittain järjestettävät tutkimusseminaarit ja Seinäjoella Epanet-verkoston tapaamiset ovat olleet erityisen antoisia ja inspiroivia. Yhteistyö ja verkostoituminen ovat olleet tärkeitä elementtejä.

Tutkimustyössä korostuvat vahvasti kestävä kehitys teemat, jotka tukevat yliopiston strategiaa. Professuurini alussa

olen keskittynyt alaan liittyvän hankerahoituksen hakemiseen. Olemme valmistelleet hankehakemuksia monitieteisillä konsortioilla, ja pian lähdössä on suurempi EAKR-hankehakemus. Vaikka hakemusten valmistelu on ollut aikaa vievää, se on ollut palkitsevaa. Olen löytänyt uskomattoman mielenkiintoisia ja asiantuntevia uusia kollegoja, joiden kanssa olemme nopeasti löytäneet yhteiset tutkimusnäkökulmat.

Yliopistojen ja alueen elinkeinoelämän yhteistyöllä edistetään kestävä kehitystä ja vihreää siirtymää. Monitieteiset

tutkimushankkeet, joissa yhdistetään eri alojen asiantuntemusta, tuottavat innovatiivisia ratkaisuja alueen tarpeisiin. Tämä monitahoinen yhteistyö on luonut perustan innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemille, jossa tutkimustuloksia voidaan siirtää käytäntöön.

Seinäjoen yliopistokeskuksen ja sen laajan yhteistyöverkoston vahvuuksia ovat monitieteisyys, tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä vahva alueellinen sitoutuminen. Tämä on vaikuttava kokonaisuus, joka edistää sekä paikallista että kansainvälistä osaamista ja kehitystä.

Anu Baskin

LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMISEN PROFESSORI
(SOVELTAMISALANA PUURAKENTAMINEN)

PEKKA TÖYTÄRI TUO TUKEA YRITYSTEN MUUTOSVAIHEISIIN

TEKSTI ANNUKKA ANNALA JA RIIKKA KALMI KUVA MIKKO KÄKELÄ

Epanet-tutkimusverkosto sai uuden yrittäjyyden professorin tekniikan tohtori Pekka Töytäristä, joka aloitti työnsä syksyllä 2023. Professuurini tehtävänä on yrittäjyys ja erityisesti pk-yritysten liiketoiminnan kehittäminen.

Töytäri tulee Vaasan yliopistoon Aalto-yliopiston tuotantotalouden ja markkinoinnin laitoksilta. Hän väitteli Aalto-yliopistossa vuonna 2015 aiheenaan arvoperusteinen myynti ja hinnoittelu sekä myynnin johtaminen.

– Olen tutkimuksissani tarkastellut myyntiä organisaation prosessina ja kuinka myynti synnyttää yhteisiä arvonluontimahdollisuuksia asiakkaiden kanssa. Olen etenkin kiinnostunut yritysten verkottuneesta arvonluonnista, arvon innovoinnista ja arvon viestinnästä, eli kuinka arvoa viestitään ja kuinka muodostetaan yhteistyösuhteita asiakkaiden ja muiden yritysten kanssa, sanoo Töytäri.

Ennen siirtymistään akateemiselle uralle Töytäri toimi pitkään kansainvälisessä liike-elämässä johtotehtävissä sekä myöhemmin omassa yrityksessään valmentavana konsulttialan yrittäjänä.

– Toimin vuoteen 2002 saakka Reutersin Pohjoismaiden ja Baltian myynnistä, ratkaisusta

ja konsultointiliiketoiminnasta vastaavana johtajana.

Yrittäjyyden professori Vaasan yliopistossa ja Epanet-tutkimusverkostossa on yrittäjänä toimineelle professorille mielenkiintoinen uusi mahdollisuus. Tutkimuksen lisäksi tehtävään kuuluu myös kehittämistä ja vahvaa vuorovaikutusta eteläpohjalaisten yritysten ja organisaatioiden kanssa.

– Tutkimuksen julkaiseminen on toki akateeminen meriitti,

mutta se pitäisi saada myös heittää henkiin niin, että joku siitä hyötyisi. Siksi vaikuttaminen on niin kiinnostavaa. Lähden mielelläni puhumaan yritysten tilaisuuksiin tutkimistani teemoista.

Töytäri uskoo, että hän voi professorina ja tutkijana auttaa yrityksiä etenkin muutosvaiheessa, eli silloin, kun yritykset hakevat esimerkiksi uutta kasvua ja menestystä.

HENKILÖKUVA

HELI KURIKKA OSAAMIS- PERUSTAISEN ALUE- KEHITTÄMISEN VETURIKSI

TEKSTI & KUVA ANNUKKA ANNALA

Seinäjoen yliopistokeskuksen aluekehittämisen tutkimusryhmä sai uuden vetäjän tutkijatohtori Heli Kurikasta keväällä 2024. Kurikka on kiteyttänyt omat tutkimuksen painopisteet sekä teemat muuttuvaa maailmaa ymmärtäviksi.

– Tärkeänä teemana haluan nostaa alueiden resilienssin. Se, miten me selviämme muutosten keskellä, etenkin, kun maailma muuttuu yhä turbulentimmaksi, Kurikka tähdentää.

– Tähän kytkeytyvä teema on tulevaisuuden tutkimus. Miten voimme tunnistaa ja ennakoida trendejä ja megatrendejä sekä erityisesti, miten alueiden pitäisi näihin reagoida, Kurikka jatkaa.

Kurikka nostaa esiin kaksi isoa megatrendiä.

– Digitalisaatio, johon kuuluu automaatio ja tekoäly. Tässä kiinnostavaa on yhteiskunnallinen näkökulma, miten meidän pitää siihen varautua. Ja toinen iso megatrendi on jo paljon puhuttu vihreä siirtymä.

Kurikka haluaa perehtyä syvällisemmin myös korkeakoulutuksen vaikuttavuuteen ja korkeakoulujen yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen sekä sen merkitykseen.

– Isossa kuvassa haluan puhua toimijuudesta, jolla tarkoi-

HELI KURIKKA HALUAA PEREHTYÄ TUTKIMAAN ALUEIDEN RESILIENSSIÄ, MITEN ME SELVIÄMME MUUTOSTEN KESKELLÄ, KUN MAAILMA MUUTTUU YHÄ TURBULENTIMMAKSI.

tetaan niitä ihmisiä ja tahoja, jotka kehittämistä tai muutosta lähtevät tekemään. Keskeistä on, että aktiivisen kehittämisroolin ottaminen ei aina ole kytköksissä muodollisiin tehtäviin ja vastuisiin, hän avaa.

Kurikan mukaan Etelä-Pohjanmaalla on kehittämisellä tarvetta.

– Tuottavuusluvut ovat aika heikkoja. Toki meillä on niitä edelläkävijöitäkin, mutta olisi tarvetta kokonaisuutena nos-

taa innovatiivisuutta. Hyvänä asiana on meillä vahvana oleva yritteliäisyys.

– Tavoitteena on kuitenkin, että yritykset osaisivat tarttua tulevaisuuden mahdollisuuksiin.

Ensisijaisesti Kurikka näkee oman tekemisen olevan verkostotyötä.

– Olen se, joka sitoo langanpäitä yhteen.

NINAN PLYYSISOHVALLA TAITAJATAITAJA

KYSELIJÄNÄ NINA HARJUNPÄÄ KUVA MINNA VAINIONPÄÄ

IHMISIÄ SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUKSESSA

Tällä kertaa syvähaastattelijan plyysisohvalle istahti kovan tason taitajataitaja, joka on haastattelijalle tuttu jo 1990-luvulta. Tokko on itsekään laskenut, montako julkaisua on vuosien mittaan taituroinut painokuntoon.

KUKA OLET?

Jaana Huhtala, graafinen suunnittelija Helsingin yliopistossa, Ruralia-instituutissa, Seinäjoella. Eteläpohjalainen nainen. Olen myös **Matin** ja **Lotan** mumma.

NURMOOSTA VAASAN KAUTTA LAPUALLE. AIKA KOVETTU RETKI. JOKO OOT LAPUALAANEN?

Riippuu keneltä kysyy. Kuulun Ruralian "lapualaiskiintiöön". Mutta peruslapualaisten mielestä olen "verentuoma". Itse olen mielelläni lapualainen ja olen myös syntynyt Lapualla.

MIUSTAAKSENI ALOITIT YLIOPISTO- URASI TAMPEREEN YLIOPISTOSTA. MIKÄ OLI VUOSI JA TEHTÄVÄ? KOSKA SIIRRYIT RURALIAAN?

Aloitin toimistosihteerinä Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksessa Seinäjoella vuonna 1983. Ruraliaan tai silloiseen Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskukseen (Makes) siirryin vuonna 1989.

MITÄ OLET OPPINUT LASTENLAPSILTASI?

Jääkiekkolaukauksia ja kärsimättömyyttä.

SINULLA ON LIIKUNNALLINEN MAINE. MIKSI JUURI GOLF?

Liikun mielelläni ulkona. Golf on koukuttava laji. Huononkin pelin jälkeen on halua palata kentälle ja kokeilla uudestaan. Kentällä unohtaa kaiken muun ja keskittyy vain peliinsä. Yhden kierroksen aikana voi kävellä jopa 10 kilometriä. Golfkentällä on yleensä mukavaa väkeä.

KUULIN HUHUA, ETTÄ OLET SAANUT RURALIAN KUNNIAKIRJAN TAI SINUT ON VALITTU JOSTAKIN AIHEESTA VUODEN RURALIALAISEKSI. TÄMÄ VAATII NYT KYLLÄ LISÄTIETOJA, MISSÄ KUNNOSTAUDUIT?

Olin luotettavin makesilainen 2004, mutta en omasta mielestäni erityisesti kunnostautunut missään.

MITÄ DEKKARIA SUOSITTELISIT? ENTÄ TELKKARIN POLIISISARJAA? HIEMAN PERUSTELUJA, KIITOS.

Suosittelen **Satu Rämön** Hildur-dekkarisarjaa. Näissä dekkareissa juoni on erilainen ja henkilöhahmot ovat aitoja. Television Shetlandinsaarten murhat -sarjan maisemat ovat karun kauniita.

KONEELTASI ON LÄHTENYT VUOSIEN MITTAAN VALTAISA MÄÄRÄ JULKAISUJA. MIKÄ ON MIELEENPAINUNEIN TAITTOTYÖSI? MIKSI?

En osaa sanoa vain yhtä. Ehkä Ruraliassa tehdyt Seinäjoen, Kuortaneen ja Ilmajoen kuntahistoriat, koska näissä on ollut eniten haastavuutta. Ruralia-lehtien ja UCS-lehtien taitoissa olen saanut parhaiten toteuttaa itseäni. Kaikkein mieleenpainuneimpia ovat olleet hetket, kun "asiakas" on ollut tyytyväinen.

TEKSTI MARJAANA RASKU KUVAT HANNA HAUTAVIITA

ETELÄ- POHJANMAAN KESÄYLIOPISTO

Etelä-Pohjanmaan kesäyliopisto tarjoaa joustavia osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia asiantuntevalla ja henkilökohtaisella otteella ympäri vuoden.

- Opintojen suunnittelussa pyrimme siihen, että opiskelun ja muun elämän yhdistäminen on mahdollisimman sujuvaa.
- Tarjontamme kattaa lyhyitä teemakoulutuksia ja laajempia kokonaisuuksia eri alojen asiantuntijoille.
- Kaikille avointa yliopisto-opetusta järjestämme yhteistyössä kahdeksan suomalaisen yliopiston kanssa.
- Räätelöimme koulutuksia myös tilauksesta.
- Lisäksi tarjoamme hyvinvointiin ja vapaa-aikaan liittyviä kursseja sekä lasten ja ikääntyvien yliopistoluentoja.

TEKSTI MARJAANA RASKU

KUVA HANNA HAUTAVIITA

AVOIMEN ILTAMAT SYNTYY YHTEIS- TYÖSSÄ

Avoimen iltamat on maksuton ja kaikille avoin tapahtuma, joka esittelee jatkuvan oppimisen monipuolisia mahdollisuuksia Etelä-Pohjanmaalla.

Elokuun puolivälin jälkeen järjestettävä tapahtuma on koonnut yleisöä jo 15 kertaa, pääsääntöisesti Seinäjoen Kampustalolle. Ohjelmaan sisältyy aina ajankohtainen teemaluento, ja esiintyjinä on vuosien varrella nähty muun muassa psykologi **Tony Dunderfelt**, näyttelijä **Outi Mäenpää** ja aivojen asiantuntija **Mona Moisala**.

Iltamat rakentuu laajan oppilaitosverkoston yhteistyönä.

Vuoden 2024 järjestäjiin kuuluivat Etelä-Pohjanmaan kesäyliopisto, Etelä-Pohjanmaan Opisto, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Järvisseudun ammatti-instituutti JAMI, Kampus 2030-hanke, Koulutuskeskus Sedu, Opinlakeus, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Seinäjoen yliopistokeskus, SPR Länsi-Suomi, STEP-koulutus, Suomen Yrittäjäopisto, Tampereen yliopiston avoin yliopisto ja Vaasan yliopiston avoin yliopisto.

HENKILÖKUVA

AMMATTI-KOULU-POHJALTA LÄÄKÄRIKSI

*Opinto-ohjaaja suositteli mahdollisimman lyhyttä koulutusta **Atte Virolaiselle**, joka ponnisti häirikkönuoresta koko Suomen ”somalääkäri Ateksiksi”.*

Eteläpohjalaisen jatkuvan oppimisen oppilaitosverkoston järjestämät Avoimen iltamat pidettiin jo 15. kerran elokuun 25. päivänä Seinäjoen Kampustalolla. 300 lasten ja nuorten hyvinvoinnista kiinnostunutta kuulijaa täytti Seinäjoki-salin, kun lavalle asteli tapahtuman pääpuhujana, somelääkäri Atte Virolainen. Hänen suositut videonsa käsittelevät nuorten mielenterveyden häiriöitä ja päihteiden haittavaikutuksia Instagramissa ja Tiktokissa. Valtaosa seuraajista on nuoria katselijoita. Virolaisen työn vaikuttavuus on mitattavissa algoritmeissa, ja näyttö siitä on kiistatonta.

OPINTO-OHJAAJAN NEUVOT EIVÄT TOTEUTUNEET

Virolainen tietää, mistä puhuu videoillaan. Hän kuvailee itseään häirikkönuoreksi, alkoholiperheen vesaksi, jonka oli vaikea keskittyä koulun penkillä. Opiskelu ei kiinnostanut lainkaan. Päihteet, kuten alkoholi ja kannabis, kuuluivat nuoren Aten elämään. Opinto-ohjaajakin suositteli hänelle ”mahdollisimman lyhyttä koulutusta”. Virolainen valmistui lähihoitajaksi ammattikoulusta vuonna 2002 ja työskenteli tuolloin pääasiassa ensihoidossa ja psykiatrisessa erikoissairanhoidossa hoitajana. 21-vuotiaana Virolainen haki Helsingin Pelastuslaitokselle palomieskoulutukseen, mikä osoittautui lopulta käännekohtaksi hänen urapolullaan.

– Tein töitä Helsingin pelastuslaitoksen pelastusyksikössä. Vaikutuini valtavasti ensihoitolääkäreiden ammattitaidosta ja tietä-

myksestä, että se motivoi minua hakemaan lääkärikoulutukseen.

Ammattikoulupohjalta lääkäriksi ponnistaminen ei ollut täysin mutkatonta. Virolainen peräänkuuluttaa periksiantamattomuutta ja jäärapäisyyttä.

– Moni tuttu yritti lannistaa lääkärihaaveitani sanomalla, etten ole käynyt lukiota. Oma uskokin oli koetuksella, kun haku lääketieteelliseen ei toisellakaan kerralla tuottanut tulosta, hän kertoo. Virolainen opiskeli lopulta lääkäriksi Pietarin lääketieteellisessä valtionyliopistossa ja vuonna 2021 suoritti EU:n ulkopuolella opiskelleiden lääkäreiden muunto-koulutuksen Tampereen yliopistossa.

– Olin 37-vuotias, kun lopulta sain lääkärin paperit käteen, hän toteaa ja lisää, että opiskelu kannattaa aina.

– Nuoren aikaperspektiivi on erilainen kuin aikuisella. Nelikymppiselle vuosi ei ole aika eikä mikään, nuorelle se tuntuu paljon pidemmältä. Oli kyseessä aikuinen alan vaihtaja tai urapolkuaan vielä etsivä nuori, matka on se tärkein. Aikaa kyllä on, Virolainen tokaisee.

SOMEURA NOUSUKIIDOSSA

Kun Virolainen aloitti somelääkärinä vuonna 2022, sosiaalisessa mediassa toimi aktiivisesti kaksi muutakin lääkäriä: seinäjokelainen **Jenni Puoliväli-Oksala** ja lääkäri-Anni, psykiatriaan erikoistunut lääkäri, **Anni Saukkola**. Uudesta ilmiöstä ei siis ollut kyse.

– Poliisithan on olleet somessa hyvällä menestyksellä jo kymmenen vuotta, Virolainen muistuttaa ja viittaa suosittuihin nettipoliiseihin. Lääkäri Aten somesuosio tuli silti yllätyksenä.

– Kun aloitin somelääkäri-projektin helmikuussa 2022, TikTok-seuraajia oli ensimmäisen viikon jälkeen 7000, ja siitä se lähti kasvamaan. Kesäkuussa tuli jo kutsu Huomenta Suomeen, hän kertoo. Virolaisen someura käynnistyi siis rakettimaisesti, eikä hiipumisen merkkejä ole näkynyt: tällä hetkellä Instagramissa on yli 90 000 seuraajaa ja TikToksissa saman verran.

– Tavoitteenani on jakaa realistista ja ajantasaista tietoa, ja samalla ehkäistä nuorten huumekokeiluja. Tutkimukset osoittavat, että nuorten pahoinvointi on lisääntynyt: se näkyy nuorisorikollisuutena, päihdekokeiluina ja mielenterveyden ongelmina. Nuorten ahdistuneisuushäiriöt ja masennus ovat merkittävät ongelma yhteiskunnassamme.

?

ATTE VIROLAINEN

40, LL

kotoisin Kotkasta, asuu Tampereella.

TYÖSKENTELEE

somelääkärinä, luennoitsijana kouluissa (somelääkäritoiminta on Laatupäivystys Oy:n rahoittama projekti) sekä päihde- ja perustason psykiatristen palveluiden vastaavana lääkärinä.

KUVA NINA HARJUNPÄÄ

OPPIMINEN ON VIIHDYTTÄVÄ KOKEMUS

PAKINA

Vietin lukioni derivoiden. En varsinaisesti ymmärtänyt, mitä teen, mutta jo pelkkänä mekaanisena suorituksena yhtälön ratkaisu tuotti tyydytystä. Hyvä esimerkki tilanteesta, jossa älykkyyden voi korvata ahkeruudella. Palkkiona oli yliopiston ovien avaamiseen riittänyt arvosana ylioppilaskirjoituksissa. Tosin Analyysi 1:n luennoilla selvisi nopeasti, että pelkkä suoritus ei enää riitä, matemaatiikkaa pitäisi ymmärtääkin. Koska ymmärrys ei kasvanut, ratkaisin tilanteen vaihtamalla pääaineen sopivammaksi.

Uskon, että kaikenlainen opiskelu kannattaa, myös harharetket. Itsensä sivistäminen ei ole koskaan turhaa. Sivupolulta voi aueta jotakin aivan uutta ja yllättävää, joka vie elämää eteenpäin. Valinnan vaikeutta on erityisesti meillä, joita kiinnostaa lähinnä kaikki.

Kaltaisiimme voi törmätä missä vain. Ihmisen ammatista tai koulutuksesta ei voi välttämättä arvata, mistä muista asioista hän on kiinnostunut ja mitä tietää. Harmaan ja hillityn ulkokuoren alla voi piilotella vaikka mitä. Kaikki tieto ei tartu mukaan oppilaitoksissa opiskellen, vaan vaikkapa lukemalla, työssä, harrastusporukoissa tai itse tehden.

Kun ihmisen kanssa alkaa jutella, saattaa selvitä hyvinkin

jännittäviä mielenkiinnon kohteita. On virkistävää keskustella sellaisen kanssa, joka tietää ja jolta voi oppia! Yhtäkkiä voi olla mukana miettimässä ruuvin syvintä olemusta tai kasvinjalostuksen saloja. Arkipäiväiset esineet, yhteiskunnan rakenteet, talous, energia, logistiikka... Kaikkialta löytyy mekanismeja, joiden toimintaa ei ole tullut ajatelleeksi ja joista joku muu tietää enemmän.

Tietoa on kaikkien saatavilla rajattomasti esimerkiksi internetissä. Mutta tällä on myös kääntöpuolensa: Oikean tiedon löytäminen on yhä vaikeampaa. Voiko tiedon tarjoajaan luottaa? Onko tarkoituksena johtaa tahallaan harhaan? Kyky verrata, analysoida ja kyseenalaistaa nousee koko ajan suurempaan arvoon.

Tiedonjano ja uteliaisuus pitävät silmät auki ympäröivän maailman ilmiöille. Havaitseva ihminen kehittyä ja vaikuttaa ympäristöönsä. Ehkä samalla kasvaa myös ymmärrys ja suvaitsevaisuus.

Epanet-tutkimusryhmiin ja tänne yliopistokeskuskäytävälle meitä uteliaita on pesiytynyt parviksi asti. Eri alojen ihmiset tapaavat, juttelevat ja oppivat toisiltaan. Tieto ei lisäännä yksin nurkassa nököttäen, tieto kasvaa vain jakamalla. Epanetin ideana on ollut alusta saakka tuoda tutkitun ja käytännön tiedon taitajia yhteen, jakamaan osaamistaan. Avainsana on tasavertainen vuorovaikutus. Nyt ja tulevaisuudessa.

Nina Harjunpää

ERIKOISSUUNNITTELIJA, EPANET-VERKOSTO,
ETELÄ-POHJANMAAN KORKEAKOULUYHDISTYS

HARJOITTELIJAN TUNNELMIA

Olen Virve Yli-Savola, toisen vuoden liiketalouden monimuoto-opiskelija Seinäjoen ammattikorkeakoulusta. Hain harjoitteluun jo varhaisessa vaiheessa opintojani, sillä halusin tutustua tarkemmin eteläpohjalaiseen koulutukseen, kehittämiseen ja tutkimukseen.

KORKEAKOULUHARJOITTELIJANA YLIOPISTOKESKUKSELLA

UCS on noin 80 asiantuntijan verkosto, jossa minut otettiin lämpimästi vastaan yliopisto- ja organisaatorajojen. Parasta harjoittelujaksossani olikin työskentely huippuammattilaisten kanssa. Harjoittelu on avannut silmäni sille, miten Seinäjoen kaltainen, keskikokoinen kaupunki toimii ja miten arvokasta työtä UCS:lla tehdään alueen hyväksi sen tarpeet huomioon ottaen. Aluekehittäminen ja monimuotoiset kumppanuudet ovat läpileikkaavia voimia yliopistokeskuksen toiminnassa.

Yllätyin siitä, miten nopeasti työelämä muuttuu. Muutoksen ajurina toimii nopea digitalisatiokehitys, joka ravistelee käsi-tyksiämme totutuista tavoista. Työn luonnetta tulee leimamaan yhä enemmän muutokset, hektisyys ja nopeatempoisuus. Tulevaisuuden työntekijä on itseään johtava moniosaaja. Huomasin, että oman ajankäytön hallinta ja resilienssi ovat tärkeitä työelämätaitoja. Opin myös, että työskentely verkos-

tomaisessa työympäristössä edellyttää avoimuutta ja että kysyminen kannattaa aina. UCS:lla kiteytyy hienosti se, että yhdessä olemme enemmän.

Tavoitteenani oli imeä mahdollisimman paljon tietoa yliopistokeskuksen toiminnasta, hankemaaailmasta ja aluekehittämisestä harjoitteluni aikana. Itselle merkityksellisten asioiden parissa työskentely pitää yllä motivaatiota. Työtehtäviini kuului pääosin tapahtumien markkinointiviestintää, tiedottamista sekä UCS:n sosiaalisen median ja verkkosivujen päivittämistä. Tein paljon myös visuaalisia materiaaleja, kuten julisteita ja videoita tapahtumiin ja someen. Osallistuin aktiivisesti seminaareihin ja työpajoihin, joissa palloiteltiin yhdessä uusia ideoita ja suunniteltiin tulevaa. Lisäksi vastuullani oli Laidunkauden avajaisten, yliopisto-opiskelijoiden lukukauden aloittajaisten sekä Farmari-messujen tuotanto. Olin aktiivisesti mukana nelipäiväisen Tietoprovinsi-tapah-

tumasarjan tuotannossa Epkyn ja SeAMKin kanssa. Työtehtävät olivat monipuolisia ja sain itse vaikuttaa niiden sisältöön. Hauskimpana työtehtävänä mieleeni on jäänyt tähän lehteen tehty haastattelu somelääkäri Atesta.

Harjoitteluni päättyy loka-kuun lopulla, jonka jälkeen aion paneutua intensiivisesti jäljellä oleviin opintoihini ja suunnata katsetta kohti valmistumista. Tulevaisuuden haaveisiini kuuluu työskentely koulutukseen, kulttuuriin ja aluekehittämiseen liittyvissä hankkeissa ja projekteissa Etelä-Pohjanmaalla, joissa pääsisin hyödyntämään harjoittelujakseni oppeja. Lisäksi odotan kovasti tulevaa hiihtokautta!

Haluaisin kehua ja kiittää koko UCS:n yhteisöä, koordinaatitimiä ja erityisesti harjoitteluni ohjaajaa Päivi Alaniskaa päivittäisestä tuesta sekä Annukka Annalaa kullannarvoisista vinkeistä. Harjoittelujakso on kirkastanut tulevaisuuden suunnitelmiani ja olenpa oivaltanut itsestäni uusia piirteitä.

Virve Yli-Savola
OPISKELIJA

UCS 20

SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUS

20

WE ARE UCS

JUHLANUMERO
2024

JULKAISIJA
Seinäjoen yliopistokeskus

TAITTO JA GRAAFINEN SUUNNITTELU
Keino Branding

WWW.UCS.FI

